

2021-2023

ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԻ

ԵՎ 2021

ԹՎԱԿԱՆԻ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՅՏ

1. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ ՆԱԽՈՐԴՈՂ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ ՀԱՏՎԱԾՈՒՄ

2018-2020թթ. ընթացքում ՀՀ դատախազությունը մասնակցել է մի շարք ծրագրերի կառավարման և համակարգման գործընթացին, մասնավորապես՝

- ՀՀ Նախագահի 30.06.2012թ. «Հայաստանի Հանրապետության իրավական և դատական բարեփոխումների 2012-2016 թվականների ռազմավարական գործողությունների ծրագիրը և ծրագրից բխող միջոցառումների ցանկը հաստատելու, ինչպես նաև աշխատանքային խումբ ստեղծելու մասին» N ՆԿ-96-Ն կարգադրություն,
2018 թվականին ուժի մեջ մտավ «Դատախազության մասին» ՀՀ նոր օրենքը, որում ամրագրվեցին դատաիրավական բարեփոխումներ՝ դատախազության գործունեության արդյունավետության և հաշվետվողականության բարձրացմանն ուղղված կառուցակարգեր և դրույթներ:
- ՀՀ Կառավարության 27.12.2012թ. «Հայաստանի Հանրապետությունում երեխայի իրավունքների պաշտպանության 2013-2016 թվականների ռազմավարական ծրագիրը և երեխայի իրավունքների պաշտպանության 2013-2016 թվականների ռազմավարական ծրագրի միջոցառումների ժամանակացույցը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 2003 թվականի դեկտեմբերի 15-Ն N 1745-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 1694-Ն որոշմամբ հաստատված հավելված,
ՀՀ դատախազության համակարգում անչափահասների գործերով արդարադատության իրականացման նպատակով որոշ դատախազներ առանձնացվել են: Բացի այդ, Արդարադատության ակադեմիայում այժմ դատախազներն անցնում են վերապատրաստում «Անչափահասների իրավունքների պաշտպանությունը քրեական վարույթի ընթացքում» թեմայով:
- ՀՀ կառավարության 2015թ. N 871-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության գործունեության ոլորտում 2015-2017թթ. բարեփոխումների ծրագիրը և ժամանակացույց (ինչը բխում էր Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2014 թվականի ապրիլի 23-ի ՆԿ-53-Ա կարգադրության 36-րդ կետի պահանջներից), որի 20.2 և 20.3 ենթակետերով ՀՀ դատախազությունը հանդիսացել է կատարող գերատեսչություն:
- ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ. թիվ 483-Ն որոշումը՝ «Մարդու իրավունքների պաշտպանության ազգային ռազմավարությունից բխող 2018-2020 թվականների գործողությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» (ըստ ազգային ռազմավարությունից բխող միջոցառումների ցանկի), որի 12 (Կատարել ուսումնասիրություններ խոշտանգումների և այլ դաժան, անմարդկային կամ արժանապատվությունը նվաստացնող վերաբերմունքի վերաբերյալ հաղորդումն անմիջապես ընդդատյա մարմնին հանձնելու կառուցակարգերում հնարավոր թերությունների և հակասությունների վերհանմանն ուղղությամբ) և 70

(Փոփոխություններ կատարել «Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված անձանց նույնացման և աջակցության մասին» ՀՀ օրենքի կիրարկումն ապահովող իրավական ակտերում) կետերով ՀՀ դատախազությունը հանդիսանում է պատասխանատու մարմին և համակատարող, իսկ 75 կետով նախատեսվում է 2019-2020թթ. ընթացքում իրականացնել վերապատրաստումներ դատավորների, դատախազների, ՀՀ քննչական կոմիտեի և ՀՀ հատուկ քննչական ծառայության քննիչների, փաստաբանների, ոստիկանության աշխատողների, ինչպես նաև սոցիալական աշխատողների համար՝ ընտանեկան բռնության կանխարգելման և ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության թեմաներով:

- ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հուլիսի 7-ի թիվ 726-Ն որոշմամբ հաստատված «ՀՀ-ում 2018-2020թթ. ընթացքում մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման դեմ պայքարի կազմակերպման» ազգային 5-րդ ծրագիր (ըստ ծրագրի իրականացման ժամանակացույցի), որի 2.2.3. կետի համաձայն ՀՀ դատախազության համապատասխան աշխատողների համար կազմակերպվել են դասընթացներ մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման՝ հատկապես աշխատանքային և երեխաների թրաֆիքինգի և շահագործման վերաբերյալ: Բացի այդ, 4.1.2. կետի համաձայն ՀՀ դատախազությունը շարունակել է համագործակցությունը մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման դեմ արդյունավետ պայքարի նպատակով օտարերկրյա իրավապահ մարմինների ու մասնագիտացված միջազգային կազմակերպությունների, Հայաստանի Հանրապետությունում հավատարմագրված դիվանագիտական ներկայացուցչությունների հետ:
- ՀՀ նախագահի 2002թ.-ի 1075-Ն հրամանագրով ստեղծված ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ ՏՖ դեմ պայքարի հարցերով Միջգերատեսչական հանձնաժողովի կողմից 30.11.2018թ. 34-րդ նիստում հաստատված «Փողերի լվացման, ահաբեկչության ֆինանսավորման և զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում 2019-2021թթ. ազգային ռազմավարություն», որի նպատակն է ՀՀ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի մասնակիցներին, ներպետական և միջազգային լայն հանրությանը ներկայացնել ՀՀ ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ ՏՖ դեմ պայքարի համակարգի զարգացման տեսլականը՝ 2019-2021թթ. ազգային ռազմավարության, դրա իրագործման գործողությունների ծրագրի և իրագործման նկատմամբ մոնիտորինգի գործիքի կիրառության միջոցով:

2018-2019թթ. և 2020թ. մարտի 1-ի դրությամբ ՀՀ դատախազությունը մասնակցել է 5 և ավելի ծրագրերի կառավարման ու համակարգման գործընթացի (2020թ. կանխատեսումների համաձայն 2020թ. նախատեսվել է մասնակցել 7 ծրագրի):

2021-2023 թվականին ՀՀ դատախազության գործունեության հիմնական խնդիրներն են.

1. Կոռուպցիայի և կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի ոլորտ

Կոռուպցիայի և կազմակերպված հանցագործության դեմ պայքարի ոլորտում ՀՀ դատախազության կողմից, մասնավորապես.

- ձեռնարկվելու են անհրաժեշտ միջոցառումներ՝ կոռուպցիոն բնույթի և կազմակերպված հանցագործությունները ժամանակին հայտնաբերելու և բացահայտելու հարցում այլ իրավապահ մարմինների հետ համագործակցությունը խորացնելու ուղղությամբ,
- իրականացվելու են համապատասխան միջոցառումներ՝ ուղղված կոռուպցիոն երևույթների ծագման, դրանց պատճառների և նպաստող պայմանների, օրենսդրական թերի կարգավորումների հայտնաբերմանը՝ օրենսդրական բարեփոխումների իրականացմանը նպաստելու նպատակով,
- միջոցներ են ձեռնարկվելու կոռուպցիայի դեմ պայքարի ոլորտում իրավապահ մարմինների նկատմամբ հանրության վստահությունը բարձրացնելու ուղղությամբ, այդ թվում՝ հասարակական հնչեղություն ունեցող կոռուպցիոն հանցագործությունների քննության ընթացքի և ավարտի մասին հանրությանն իրազեկելու միջոցով,
- ակտիվացվելու է համագործակցությունը կոռուպցիայի դեմ պայքարի ոլորտում գործունեություն իրականացնող մարմինների, ինչպես նաև հասարակական կազմակերպությունների հետ,
- շարունակվելու են միջոցներ ձեռնարկվել Հայաստանի Հանրապետության հակակոռուպցիոն ռազմավարության և Հայաստանի Հանրապետությունում կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի արդյունավետության բարձրացման ազգային ծրագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացման ուղղությամբ:

2. Քրեական հետապնդում հարուցելու ոլորտ

Քրեական հետապնդում հարուցելու ոլորտում ՀՀ դատախազությունը.

- ապահովելու է առերևույթ հանցանք կատարած յուրաքանչյուր անձի նկատմամբ օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով քրեական հետապնդման հարուցումը:

3. Հետաքննության և նախաքննության օրինականության նկատմամբ հսկողության իրականացման ոլորտ

Հետաքննության և նախաքննության օրինականության նկատմամբ հսկողության ոլորտում ՀՀ դատախազության կողմից.

- ուժեղացվելու է հսկողությունը հետաքննության և նախաքննության մարմինների կողմից հանցագործությունների վերաբերյալ հաղորդումների գրանցման, հաշվառման և ընթացքը լուծելու նկատմամբ,
- հետաքննության և նախաքննության լրիվության, օբյեկտիվության, բազմակողմանիության և արդյունավետության ապահովման նպատակով ուժեղացվելու է ըստ անհրաժեշտության դատախազական ներգործության միջոցների (ցուցումներ, միջնորդագրեր, միջնորդություններ և այլն) կիրառման պրակտիկան,
- հիշյալ ոլորտում դատախազական գործունեության արդյունավետությունը բարձրացնելու, առաջնահերթությունները նախանշելու նպատակով շարունակաբար վերլուծվելու և ամփոփվելու են հանցավորության վիճակի, կառուցվածքի և շարժընթացի վերաբերյալ վիճակագրական տվյալները,
- միջոցներ են ձեռք առնվելու կոնվենցիոն ու քրեադատավարական հիմնադրույթների պահպանմամբ յուրաքանչյուր քրեական գործով արդյունավետ քննություն ապահովելու, միասնական իրավակիրառ պրակտիկա ձևավորելու նպատակով իրավապահ բոլոր մարմինների ջանքերի համախմբման ուղղությամբ:

4. Պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման օրինականության նկատմամբ հսկողության իրականացման ոլորտ

Պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման օրինականության նկատմամբ հսկողության ոլորտում ՀՀ դատախազության կողմից.

- խստացվելու է հիշյալ ոլորտում դատախազական հսկողության առարկա հանդիսացող իրավական ակտերի և մյուս փաստաթղթերի օրինականության և հիմնավորվածության նկատմամբ հսկողությունը և, ըստ անհրաժեշտության, դատախազական ներգործության միջոցներ կիրառելու պրակտիկան,
- շարունակվելու են հետևողականորեն միջոցներ ձեռնարկվել՝ ուղղված ազատագրկման վայրերում կոռուպցիոն երևույթների հայտնաբերմանը և մեղավոր անձանց պատասխանատվության ենթարկելուն,
- ուժեղացվելու է հսկողությունը ազատագրկման վայրերում պահվող անձանց հիմնարար իրավունքների, հատկապես վերջիններիս բժշկական օգնություն ստանալու իրավունքի պատշաճ իրացումն ապահովելու նկատմամբ,
- պարբերաբար ուսումնասիրվելու և ամփոփվելու է պատիժների ու հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման օրինականության ոլորտում դատախազական հսկողության պրակտիկան և, ըստ այդմ, կանխորոշվելու են պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման օրինականության նկատմամբ հսկողության ոլորտի գերակա ուղղությունները:

5. Դատարանում մեղադրանքի պաշտպանության և վճիռների, դատավճիռների և որոշումների բողոքարկման ոլորտներ

Դատարանում մեղադրանքի պաշտպանության և վճիռների, դատավճիռների և որոշումների բողոքարկման ոլորտում ՀՀ դատախազության կողմից.

- բարձրացվելու է դատարանում մեղադրանքի պաշտպանության որակը,
- ապահովվելու է մեղադրանքի պաշտպանության գործառույթի ինքնուրույնությունը և ակտիվությունը՝ մինչդատական վարույթից դրա անբաժանելիությունը չափավոր բացառելու միջոցով,
- վեր են հանվելու մեղադրանքի պաշտպանության և դատական ակտերի բողոքարկման գործառույթների իրականացման հետ կապված իրավակարգավորման խնդիրները ու նախաձեռնողականություն է ցուցաբերվելու դրանք հստակ ուղղություններով լուծելու հարցում,
- սահմանվելու և ապահովվելու են վերահսկողության մեխանիզմներ մեղադրանքի պաշտպանության նկատմամբ՝ նկատի ունենալով այդ դատավարական փուլի առանձնահատկությունները,
- ապահովվելու է գործի ելքի վրա ազդող դատավարական գործողությունների՝ մեղադրանքը փոփոխելու և մեղադրանքից հրաժարվելու լիազորությունների օրինականությունը,
- իրականացվելու է միասնական պատժողական քաղաքականություն՝ ապահովելով պատիժների կիրառման համաչափությունը,
- ուժեղացվելու է վերահսկողությունը դատական ակտերի բողոքարկման ոլորտում՝ պատշաճ բողոքներ նախապատրաստելու և ներկայացնելու, վճռաբեկ բողոքարկման ոլորտում հատկապես իրավունքի զարգացման խնդիրներ առաջադրելու նպատակով:

6. Պետական շահերի պաշտպանության ոլորտ

Պետական շահերի պաշտպանության ոլորտում ՀՀ դատախազության կողմից.

- ակտիվացվելու է օրենքով սահմանված կարգով և դեպքերում քաղաքացիական դատավարության կարգով պետության գույքային շահերի, վարչական դատավարության կարգով պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի և քրեական դատավարության կարգով հանցագործությամբ պետությանը ուղղակի պատճառված գույքային վնասի հատուցման հայց հարուցելու համար անհրաժեշտ ուսումնասիրությունների կատարման պրակտիկան,
- բարձրացվելու է դատախազության տարածքային ստորաբաժանումների կողմից պետությանը պատճառված վնասի հատուցման ուղղությամբ ձեռնարկվող միջոցառումների արդյունավետությունը, հաշվի առնելով դատախազների ծանրաբեռնվածության աստիճանը՝ ակտիվացվելու է տարածքային դատախազությունների համագործակցությունը հանրապետական և տեղական հսկողական-տեսչական մարմինների հետ՝ դրանց ակտերով արձանագրված

վնասների կապակցությամբ դատախազական ներգործության միջոցներ ձեռնարկելու միջոցով:

7. Ըստ 2019 թվականի կառավարության ծրագրի՝ 2020թ.-ին սկսվել է միասնական էլեկտրոնային համակարգի՝ արդարադատության ոլորտում ընդգրկված մարմինների (դատարաններ, դատախազություն, քննչական մարմիններ, ոստիկանություն և այլն) համար, գործարկման աշխատանքները և նախատեսվում է 2021թ.-ին ավարտին հասցնել այն:

2021-2023 թվականին փորձաքննության ծառայությունների հիմնական խնդիրներն են.

1. Փորձաքննության ծառայությունների տրամադրում
  - Քրեական հետապնդում և արդարադատություն իրականացնող մարմինների կողմից նշանակված դատական փորձաքննությունների կազմակերպումն ու իրականացումը՝ համապատասխան պատշաճ որակի և դատավարական ու մեթոդական ընթացակարգերի պահպանմամբ:
  - Քրեական հետապնդում և արդարադատություն իրականացնող մարմինների կողմից նշանակվող դատական փորձաքննությունների պատշաճ իրականացում:

2. Մասնագիտական ուսուցման և որակավորման բարձրացման կազմակերպում
  - Տվյալ ծախսային ծրագրի իրականացման արդյունքում պետական պատվերի շրջանակներում փորձագիտական ծառայություններ կմատուցվեն նախաձեռնող այնպիսի իրավասու մարմիններին, ինչպիսիք են քրեական հետապնդում և արդարադատություն իրականացնող մարմինները՝ Հայաստանի Հանրապետության դատարանները, Հայաստանի Հանրապետության դատախազությունը, Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը, Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեն, Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ծառայությունը, Հայաստանի Հանրապետության քննչական կոմիտեն, Հայաստանի Հանրապետության հատուկ քննչական ծառայությունը, Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարությունը, Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարությունը և փոքր թվով՝ Հայաստանի Հանրապետության ու Արցախի Հանրապետության համապատասխան լիազորություններ ունեցող այլ մարմինները:

Նպատակը	Ծրագրի դասիչը և անվանումը	Ծրագրի վերջնական արդյունքները				Կապը ՀՀ կառավարության ծրագրով սահմանված քաղաքականության թիրախների հետ	
		Չափորոշիչը	Ելակետը		Թիրախը		
			Ցուցանիշը	Ժամկետը	Ցուցանիշը		Ժամկետը
Հանցագործությունների բացահայտման	1013	Ձեռագրաբանական (հատ)	554		604		
		Հեղինակային (ներառյալ	4		4		

մակարդակի
բարելավում

Փորձաքննության
ծառայություններ

մտավոր սեփականության) (հատ)				
Փաստաթղթաբանական (հատ)	806		846	
Ֆոտոտեխնիկական (հատ)	20		20	
Դիմանկարային (հատ)	25		25	
Տեսաձայնագրաման և աուդիոձայնագրաման (հատ)	220		231	
Հետքաբանական (հատ)	550		580	
Ձգաբանական (հատ)	276		276	
Պայթուցատեխնիկական (հատ)	85		90	
Նյութագիտական (հատ)	1321		1378	
Սննդային (հատ)	88		88	
Կենսաբանական/ հողագիտական (հատ)	800		976	
Հրդեհատեխնիկական (հատ)	298		298	
Շինարարատեխնիկական (հատ)	303		303	
ՃՏՊ հանգամանքների (հատ)	240		240	
ՏՄ տեխնիկական վիճակի (հատ)	50		50	
Տրանսպորտային հետքաբանական (հատ)	100		110	
Տնտեսագիտական (հատ)	78		78	
Ապրանքագիտական (հատ)	1210		1310	
Համակարգչատեխնիկական (հատ)	415		420	
Մշակութային արժեքներ (հատ)	93		98	
Հոգեբանական (հատ)	128		130	
Դատաբժշկական (հատ)	454		464	
Դատաքիմիական /թունաբանական/ (հատ)	995		1495	
Դատագենետիկական /ԴՆԹ-նույնականացում/ (հատ)	2		2	
Օդորոլոգիական /այդ թվում մարդու կողմից թողնված հոտային հետքերի/	2		2	
Ճարտարագիտատեխնիկական	148		158	
Լինգվիստական	16		18	
Էկոլոգիական	30		32	
Իրենց բարդությամբ պարզ փորձաքննությունների տեսակարար կշիռը՝ փորձաքննությամբ տրված եզրակացությունների ընդհանուր քանակի մեջ, տոկոս	30		30	
Իրենց բարդությամբ միջին բարդության փորձաքննությունների տեսակարար կշիռը՝ փորձաքննությամբ տրված եզրակացությունների ընդհանուր քանակի մեջ, տոկոս	40		40	
Իրենց բարդությամբ բարդ փորձաքննությունների տեսակարար կշիռը՝ փորձաքննությամբ տրված	30		30	

		եզրակացությունների ընդհանուր քանակի մեջ, տոկոս				
		Գիտականորեն հիմնավորված փորձագիտական մեթոդների և մեթոդիկաների, ստուգաչափված սարք-սարքավորումների կիրառմամբ, որակավորված փորձագետների կողմից փորձաքննությունների իրականացմամբ ստացվող որակյալ և արժանահավատ արդյունքների ապահովումը՝ միջազգային պահանջներին և ԻՍՕ 9001:2008 ու վերաբերելի ստանդարտների պահանջներին համապատասխան, տոկոս	100		100	
		Փորձաքննության կատարման ժամկետը ելակետային տվյալների (օբյեկտներ, նմուշներ և այլ նյութեր՝ համեմատական հետազոտման համար) ստացման օրվանից՝ բարդության տեսանկյունից պարզ փորձաքննության դեպքում, կատարման առավելագույն ժամկետ օր՝	10		10	
		Փորձաքննության կատարման ժամկետը ելակետային տվյալների (օբյեկտներ, նմուշներ և այլ նյութեր՝ համեմատական հետազոտման համար) ստացման օրվանից՝ բարդության տեսանկյունից միջին բարդության փորձաքննության դեպքում, կատարման առավելագույն ժամկետ օր՝	15		15	
		Փորձաքննության կատարման ժամկետը ելակետային տվյալների (օբյեկտներ, նմուշներ և այլ նյութեր՝ համեմատական հետազոտման համար) ստացման օրվանից՝ բարդության տեսանկյունից բարդ փորձաքննության դեպքում, կատարման առավելագույն ժամկետ օր՝	25		25	
		Նախաձեռնողին տեղեկացմամբ 25 օրը գերազանցող փորձաքննությունների տեսակարար կշիռը, տոկոս՝	10		10	
Փորձաքննություններ նշանակելու և ելակետային տվյալների	1144	Դասընթացների քանակ	30		30	
	Մասնագիտական	Վերապատրաստվող ծառայողների	360		360	

<i>ձեռքբերման իրավաստություն ունեցող համակազմերի աշխատանքի արդյունավետության բարելավում</i>	<i>ուսուցում և որակավորման բարձրացում</i>	թվաքանակ				
		Վերապատրաստման դասընթացներում ընդգրկված թեմաների քանակը	71		71	
		Ուսուցման խմբերի քանակ	40		40	
		Ստուգարքի արդյունքում դրական գնահատական ստացողների տեսակարար կշիռը, տոկոս	99		99	
		Մեկ դասընթացի միջին տևողությունը, օր/-ժամ	(10)- 71		(10)- 71	
...						

3. ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ

«Որպեսզի դատախազության գերակայություններն են՝

- բարձրացնել կոռուպցիոն հանցատեսակների և կազմակերպված հանցավորության բացահայտման ցուցանիշների և պետական այլ մարմինների հետ համագործակցության արդյունավետությունը,
- նվազեցնել կոռուպցիոն ռիսկերը, ինչպես նաև նպաստել կոռուպցիոն երևույթների կանխարգելմանը և կոռուպցիոն դրսևորումների ծագմանը նպաստող պայմանների վերացմանը, այս տեսանկյունից օրենսդրական բարենպաստ դաշտի ձևավորմանը,
- նպաստել կոռուպցիոն երևույթների, ինչպես նաև դրանց կանխարգելմանն ու այդ երևույթների դեմ պայքարի անհրաժեշտության վերաբերյալ հասարակության տեղեկացվածության բարձրացմանը:
- նպաստել առերևույթ հանցանք կատարած անձանց բացահայտմանը և հայտնաբերմանը՝ անշեղորեն և միասնականորեն իրականացնելով կատարված հանցագործության համար քրեական պատասխանատվության ենթարկելու անխուսափելիության սկզբունքի իրացումը,
- նպաստել հանցավորության մակարդակի դրական շարժընթացի ապահովմանը, հանցավորության մակարդակի որակական ցուցանիշների բարելավմանը:
- նպաստել քրեորեն պատժելի արարքների ժամանակին և լրիվ բացահայտմանը, առերևույթ հանցանք կատարած անձանց հայտնաբերմանը և նրանց քրեական պատասխանատվության ենթարկելուն,
- ապահովել հետաքննության և նախաքննության լրիվության, օբյեկտիվության, բազմակողմանիության և արդյունավետության ապահովման վերաբերյալ օրենսդրական պահանջների անշեղ իրացումը,
- ապահովել անձի իրավունքները, ազատությունները և արժանապատվությունը հարգելու, օրենքի և դատարանի առջև հավասարության, անձի և բնակարանի անձեռնմխելիության, գործի արդարացի քննության, անմեղության

կանխավարկածի, կասկածյալի և մեղադրյալի պաշտպանության իրավունքի ապահովման, սահմանադրական, քրեադատավարական ու միջազգային իրավական այլ հանրաճանաչ սկզբունքների պատշաճ իրացումը:

- նպաստել պատժի նպատակների իրականացմանը,
- ապահովել պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման ոլորտում օրենքի գերակայությունը և միատեսակ կիրառումը,
- ապահովել ազատությունից զրկված անձանց իրավունքների առավել ամբողջական և արդյունավետ պաշտպանությունը:
- նպաստել արդարադատության և միասնական դատական պրակտիկայի ապահովմանը,
- նպաստել միասնական և կանխատեսելի պատժողական քաղաքականության ապահովմանը,
- նպաստել քրեական դատավարության մրցակցության, ինչպես նաև քրեական պատասխանատվության և պատժի անխուսափելիության, պատժի անհատականացման, գործի արդարացի քննության և մյուս սկզբունքների իրականացմանը:
- ապահովել պետության շահերի արդյունավետ պաշտպանությունը,
- նպաստել պետությանը պատճառված գույքային վնասի վերականգնմանը և ոչ գույքային շահերի պաշտպանությանը,
- կանխել պետությանը պատճառվելիք հնարավոր վնասները:
- 2018 թվականի ընթացքում Կազմակերպությունում 29 փորձագիտական տեսակներով փորձաքննություններից գերակայել են հիմնականում՝ նյութագիտական (1987 հատ), ապրանքագիտական (1166 հատ), փաստաթղթաբանական (945 հատ), դատաքիմիական /թունաբանական/ (861 հատ), ձեռագրաբանական (802), կենսաբանական (606 հատ), հետքաբանական (575 հատ) փորձաքննությունների տեսակները:
- 2019 թվականի ընթացքում կազմակերպությունում 29 փորձագիտական տեսակներով փորձաքննություններից գերակայել են հիմնականում՝ դատաքիմիական /թունաբանական/ (2702 հատ), ապրանքագիտական (800 հատ), նյութագիտական (799 հատ), փաստաթղթաբանական (600 հատ), հետքաբանական (671 հատ), ձեռագրաբանական (440), դատաբժշկական (450 հատ), համակարգչատեխնիկական (350 հատ) փորձաքննությունների տեսակները:
- Հիմք ընդունելով 2018-2019 թվականների ընթացքում կատարված փորձաքննությունների տեսակների գերակայությունը կարելի է կանխատեսել, որ այն կրելու է շարունակական աճը պահպանող բնույթ նաև 2021-2023 թվականների համար:

Գերակա ծախսային ժամանակահատվածի համար՝ (ըստ գերակայությունների	ուղղությունները ՄԺԾԾ	Հիմնավորումներ
--	----------------------	----------------

նվազման)	
Դատավարական ղեկավարում և դատախազական հսկողություն	«Սահմանադրություն 06.12.2015 Դատախազության մասին 17.11.2017թ ՀՕ-198-Ն ՀՀ օրենքը
Փորձաքննության ծառայություններ	Կառավարության 22 հուլիսի 2004 թվականի N 1127-Ն որոշում
Մասնագիտական ուսուցում և որակավորման բարձրացում	

4. ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԵԼԻՔ ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

4.1. Պարտադիր և հայեցողական ծախսերը

1) **Պարտադիր ծախսերին դասվող միջոցառումներ:** Պարտադիր ծախսեր են հանդիսանում դատավարական ղեկավարում և դատախազական հսկողություն ծրագրի քրեական հետապնդման, դատավարական ղեկավարման և դատախազական հսկողության ծառայությունների տրամադրում միջոցառման հետ կապված բոլոր ծախսերը, բացառությամբ՝ շենքերի և կառույցների ընթացիկ նորոգում և պահպանում, այլ նպաստներ բյուջեից տնտեսագիտական հոդվածով նախատեսված ծախսերը, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսերը

2) **Հայեցողական ծախսերին դասվող միջոցառումներ:** Հայեցողական ծախսեր են հանդիսանում դատավարական ղեկավարում և դատախազական հսկողություն ծրագրի քրեական հետապնդման, դատավարական ղեկավարման և դատախազական հսկողության ծառայությունների տրամադրում միջոցառման հետ կապված շենքերի և կառույցների ընթացիկ նորոգում և պահպանում, այլ նպաստներ բյուջեից տնտեսագիտական հոդվածով նախատեսված ծախսերը, ինչպես նաև վարչական սարքավորումներ տնտեսագիտական դասակարգման հոդվածով նախատեսված ծախսերը:

Շարունակական բնույթի հայեցողական ծախսերին են դասվում այլ նպաստներ բյուջեից վարչական սարքավորումներ տնտեսագիտական դասակարգման հոդվածով նախատեսված ծախսերի միջոցառումները:

Դասիչը		Միջոցառման անվանումը	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը ¹	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները ²	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը ³
Ծրագիր	Միջոցառում				
Պարտադիր ծախսերին դասվող միջոցառումներ, այդ թվում՝					

¹ Ներկայացվում է համապատասխան միջոցառման շրջանակներում իրականացվող պարտադիր (պարտադիր ծախսերին դասվող միջոցառումների դեպքում) կամ հայեցողական (հայեցողական ծախսերին դասվող միջոցառումների դեպքում) պարտավորությունների համառոտ նկարագիրը՝ այդ թվում մատուցվող ծառայությունների, տրամադրող փորձաքննության և շահառուների շրջանակը:

² Սյունակը լրացվում է միայն պարտադիր ծախսերին դասվող միջոցառումների համար:

³ Սյունակում կատարվում են հղումներ պարտադիր ծախսային պարտավորությունները սահմանող օրենքների և միջազգային պայմանագրերի կոնկրետ դրույթների վրա, իսկ այդ պարտավորությունների շրջանակներում գործադիր մարմնի վերապահված հայեցողական իրավասությունների դեպքում՝ նաև այդ իրավասությունները սահմանող իրավական ակտերի վրա: Հայեցողական ծախսերին դասվող միջոցառումների դեպքում կատարվում են հղումներ այդ ծախսային պարտավորությունները սահմանող իրավական ակտերի վրա:

1087	11001	Քրեական հետապնդման, դատավարական ղեկավարման և դատախազական հսկողության ծառայությունների տրամադրում			ՀՀ սահմանադրություն 06.12.2015 Դատախազության մասին 17.11.2017թ ՀՕ-198-Ն ՀՀ օրենքը
Հայեցողական ծախսերին դասվող միջոցառումներ, այդ թվում՝					
Շարունակական բնույթի հայեցողական ծախսերին դասվող միջոցառումներ, այդ թվում՝					
1013	11001	Փորձաքննության ծառայությունների տրամադրում			Կառավարության 22 հուլիսի 2004 թվականի N 1127-Ն որոշում
1144	11001	Մասնագիտական ուսուցման և որակավորման բարձրացման կազմակերպում			
Շարունակական բնույթի հայեցողական ծախսերին չդասվող միջոցառումներ, այդ թվում՝					

4.2. Գոյություն ունեցող ծախսային պարտավորությունները

2021-2023թթ. ժամանակահատվածում ՀՀ դատախազության դատավարական ղեկավարում և դատախազական հսկողություն ծրագրի ժամանակ հաշվի են առնված դատաիրավական համակարգի բարեփոխումների, հանցավորության դեմ պայքարի աշխատանքների ուժեղացման ու արդյունավետության բարձրացման անհրաժեշտությունը, որը պահանջ է առաջացնում համակարգի պահպանման ծախսերում կատարել որոշակի փոփոխություններ:

ՀՀ ֆինանսների նախարարությանը մեր կողմից ներկայացվող 2021-2023թթ միջնաժամկետ ծախսային ծրագրի բյուջետային ֆինանսավորման հայտը հիմնավորվում է հետևյալ ցուցանիշներով՝

1. Աշխատավարձի ֆոնդը կազմում է 4572582.5 հազ. դրամ, որի հաշվարկը կատարվել է «Պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» 12.12.2013թ. թիվ 157-Ն ՀՀ օրենքին և ՀՀ կառավարության 03.07.2014թ. թիվ 737-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան, որից աշխատողների աշխատավարձեր և հավելավճարներ հոդվածով նախատեսված է 3567140.5 հազ. դրամ, պարգևատրումներ, դրամական խրախուսումներ և հատուկ վճարներ հոդվածով՝ 950442.0 հազ. դրամ, իսկ քաղաքացիական, դատական և պետական ծառայողների պարգևատրում հոդվածով՝ 58138.6 հազ. դրամ գումար (պարգևատրման ֆոնդը կազմում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեով տվյալ մարմնի համար նախատեսված աշխատավարձի տարեկան ֆոնդի առնվազն 10 տոկոսը): Աշխատողների աշխատավարձեր և հավելավճարներ հոդվածը ձևավորվում է 2021թ. աշխատավարձի ֆոնդի՝ 3351473.2 հազ. դրամ գումարի (ըստ ձևաչափի լրացված աշխատավարձի ֆոնդ+46աշխատողի դրոշմանիշային վճար+դասային աստիճանի համար հաշվարկված գումար ըստ դատախազության մասին 01.12.17թ.-ի ՀՕ-198-Ն օրենքի 46-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն), և 2020թ. համար նախատեսված պարգևատրումների ֆոնդից միջին աշխատավարձի հաշվարկման ձևավորման համար հիմք հանդիսացած 1/12 մասով (ՀՀ 09.11.2004 N ՀՕ-124-Ն օրենսգրքի 195 հոդվածի 2-

րդ կետի 3-րդ մասով՝ 215667.3 հազ. դրամի թվաբանական գումարով: 2020թ. պարզևատրումներ, դրամական խրախուսումներ և հատուկ վճարներ հողվածով (4112) նախատեսված 950442 հազ. դրամից համապատասխանաբար վերաբաշխվել է՝ դատախազներին՝ 752845.1 հազ. դրամ (79.21%), քաղ. ծառայողներին՝ 219996.7 հազ. դրամ (17.36%) և տեխնիկական աշխատանք կատարողներին՝ 32600.2 հազ. դրամ (3.43%), ինչպես նաև քաղ. ծառայողներին քաղաքացիական, դատական և պետական ծառայողների պարզևատրում հողվածով նախատեսվել է (4213) 58138.6 հազ. դրամ: Հաշվարկը ներկայացնում ենք աղյուսակի տեսքով՝

	Տարեկան պարզևատրման չափ	Օրական պարզևատրման չափ (սյունյակ1/21/12)	Արձակ. և միանվ. վճ. օրերի քանակ	Տարեկան գումար
	1	2	3	4
Դատախազներ	752845.1	2987.5	58	173273.9
Քաղ. ծառայողներ	219996.7	873.0	45	39285.1
Տեխնիկական աշխ. կատարողներ	32600.2	129.4	24	3104.8
Ընդամենը	1005442			215663. 8

2. Էներգետիկ ծառայությունների հողվածով նախատեսվում է 106228.0 հազ. դրամ, այդ թվում՝ էներգետիկ ծառայությունների և էլեկտրաէներգիայով ջեռուցման ծառայությունների համար՝ 55304.1 հազ. դրամ, իսկ գազով ջեռուցման ծառայությունների համար՝ 50923.9 հազ. դրամ: Հաշվարկը կատարված է ՀՀ կառավարության 28.04.2005թ. N 629-Ն որոշման համաձայն:

3. Կոմունալ ծառայություններ հողվածով նախատեսվում է 10300.0 հազ. դրամ, այդ թվում՝ ջրամատակարարման և ջրահեռացման ծառայությունների համար նախատեսվել է 7500.0 հազ. դրամ, որի դեպքում 2020թ.-ի համեմատ փոփոխություն նախատեսված չէ: Դեռատիզացիայի, դեզինսեկցիայի մասով նախատեսված է 2800.0 հազ. դրամ, որի հաշվարկը իրականացվել է ՀՀ դատախազության հաշվեկշռում գտնվող 28 շենքերից յուրաքանչյուրի համար տարեկան 100. 0 հազ. դրամ գումարի չափով:

4. ՀՀ դատախազության կապի ծառայությունների վճարների հողվածով նախատեսվել է 55940.0 հազ. դրամ, 2020թ.-ի նկատմամբ փոփոխություններ նախատեսված չէ:

5. Ապահովագրական ծախսեր հողվածով 2019թ. փաստացի ծախսը կազմել է 2346.0 հազ. դրամ: 2020թ. նախատեսված է 2520.0 հազ. դրամ: Հետևաբար 2021թ. ևս կկազմի 2520.0 հազ. դրամ:

6. Ներքին գործուղումներ հողվածով նախատեսված է 19200.0 հազ. դրամ: 2021թ. 2020թ.-ի նկատմամբ նախատեսված են փոփոխություններ՝ հաշվի առնելով քրեական գործերի գրեթե կրկնակի քանակական աճը և 2020թ.-ից սկսած գործուղում է

ձևակերպվում նաև միևնույն մարզի կամ կայազորի տարածքում 30 կմ և ավելի գործուղված աշխատակիցների համար:

7. Վարչական ծառայությունների հողվածով նախատեսված է 10500.0 հազ. դրամ՝ թարգմանչական ծառայություններ իրականացնելու նպատակով, գնումների մասին ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետով: Օտարերկրյա պետությունների իրավապահ մարմինների կողմից հետախուզվող անձանց Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հայտնաբերման և ձերբակալման դեպքում անհրաժեշտություն է առաջանում նրանց հետախուզում հայտարարած պետությունների իրավասու մարմիններից ստացված դատավարական փաստաթղթերը հաստատված հայերեն թարգմանությամբ ներկայացնել ՀՀ դատարան՝ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 478¹, 478², 478³-րդ հոդվածների հիման վրա ժամանակավոր, այնուհետև՝ հանձնելու նպատակով կալանավորում կիրառելու միջնորդությամբ: Ինչպես նաև անհրաժեշտություն է առաջանում հայերեն լեզվին չտիրապետող անձանց դատարանի կայացրած որոշումները հաստատված թարգմանությամբ տրամադրելու համար: Տարբեր լեզուներով ստացված դատավարական փաստաթղթերի հաստատված թարգմանությունները դատարան ներկայացնելու անհրաժեշտություն է առաջանում նաև ՀՀ գլխավոր դատախազի կողմից անձանց հանձնելու մասին որոշում կայացնելու դեպքում, երբ որոշումները ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 479-րդ հոդվածի հիման վրա բողոքարկվում են դատարան: 2021թ.-ին Վարչական ծառայությունների հողվածով 2020թ.-ի նկատմամբ փոփոխություններ նախատեսված չէ:

8. 2021թ.-ին համակարգչային ծառայությունների համար նախատեսվել է 33271.0 հազ. դրամ՝ 2020թ.-ի նկատմամբ ևս փոփոխություններ նախատեսված չէ:

9. Տեղեկատվական ծառայությունների համար նախատեսված է 7098.6 հազ. դրամ պաշտոնական տեղեկագրերի, թերթերի, մասնագիտական ամսագրերի ձեռքբերման համար, տարբեր հայտարարությունների տպագրման, ՀՀ գլխավոր դատախազության «Օրինականություն» գիտագործնական տեղեկագրի տպագրման համար, հանրային հեռուստատեսությամբ, այլ ՁԼՄ-ների միջոցով, հանրության ներգրավմամբ դատախազական համակարգի գործունեության հրապարակայնության ապահովման համար: Այս հողվածով 2020թ.-ի համեմատ փոփոխություն նախատեսված չէ:

10. Կառավարչական ծառայություններ հողվածով նախատեսված է ձեռք բերել փորձաքննությունների ծառայություններ, ինչը պայմանավորված է ՀՀ զինվորական կենտրոնական դատախազության պետական շահերի պաշտպանության բաժնի կողմից իրականացվող ՀՀ ՊՆ գնումների գործընթացում ձեռք բերված ապրանքների և ծառայությունների ստուգման հետ: 2021թ. նախատեսվել է իրականացնել 14591.4 հազ. դրամի փորձաքննության ծառայություն, որում ևս 2020թ.-ի համեմատ փոփոխություն նախատեսված չէ:

11. Ներկայացուցչական ծախսեր հողվածով 8000.0 հազ. դրամը նախատեսված է խորհրդակցությունների, կոնֆերանսների, ՀԿ-ների հետ համատեղ ՀՀ դատախազության գործունեության մասին հանրային տեղեկատվության ապահովման միջոցառումների կազմակերպման համար: 2019թ. փաստացի ծախսը կազմել է 8635.2 հազ. դրամ: 2020թ.-ի բյուջեով հաստատված 8000.0 հազ. դրամը նախատեսվում է օգտագործել ամողջությամբ, հետևաբար 2021թ. ներկայացուցչական ծախսեր հողվածով նույնպես նախատեսվում է 8000.0 հազ. դրամ:

12. Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայությունների համար նախատեսված է 2200.0 հազ. դրամ՝ 700.0 հազ. դրամ անվտանգության ապահովման այլ ծառայությունների և 1500.0 հազ. դրամ արխիվային փաստաթղթերի պահպանման ծառայությունների համար: Այս հողվածով 2020թ.-ի համեմատ փոփոխություն նախատեսված չէ:

13. ՀՀ դատախազության հաշվեկշռում հաշվառված է 28 շենք: 2020 թվականին 15000.0 հազ. դրամ նախատեսվում է ՀՀ դատախազության Շենգավիթի վարչական շրջանի, Ավան և Նոր-Նորք վարչական շրջանների, Կոտայքի մարզի դատախազության Աբովյանի նստավայրի, Թիվ 2 կայազորի զինվորական դատախազությունների շենքերի մասնակի վերանորոգման համար: Այս հողվածով ևս 2020թ.-ի համեմատ փոփոխություն նախատեսված չէ:

14. Մեքենաների և սարքավորումների ընթացիկ նորոգում և պահպանում տնտեսագիտական դասակարգման հողվածով նախատեսված է 28000.0 հազ. դրամ՝ 1000.0 հազ. դրամ քարթրիջների լիցքավորման, 4000.0 հազ. դրամ գրասենյակային և համակարգչային սարքերի /կոնդիցիոներների, տպիչների, համակարգիչների, սկաներների, հեռախոսների/ ընթացիկ նորոգման և պահպանման համար, 23000.0 հազ. դրամ ծառայողական ավտոմեքենաների ընթացիկ նորոգման և պահպանման համար: 2021թ. 2020թ.-ի նկատմամբ փոփոխություններ նախատեսված չեն:

15. Գրասենյակային նյութեր և հազուստ հողվածով նախատեսվում է 67024.8 հազ. դրամ, որից 32150.8 հազ. դրամը՝ համաձայն ՀՀ կառավարության 12.04.2018թ N 441-Ն որոշման ՀՀ դատախազության դատախազներին հատկացվող համազգեստի գումարն է, իսկ մնացած 34874.0 հազ. դրամը նախատեսված է գրասենյակային պիտույքների, քատրիջների, թղթի, ձևաթղթերի և այլնի ձեռքբերման համար, որը 2020թ. համեմատ աճել է 6374.0 հազ. դրամով, ինչը 2019թ.-ի փաստացի ձեռքբերված քանակն է:

16. Տրանսպորտային նյութեր հողվածով նախատեսված է 94107.0 հազ. դրամ: 2021թ. Տրանսպորտային նյութեր հողվածով ևս 2020թ.-ի նկատմամբ փոփոխություններ նախատեսված չի:

17. ՀՀ դատախազության 28 սեփականության իրավունքով շենքերի և 23 անհատույց օգտագործմամբ տրված շենքերի կենցաղային և տնտեսական նյութերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է նվազագույնը 8400.0 հազ. դրամ: 2020թ.-ի նկատմամբ փոփոխությունը կազմում է 3100.0 հազ. դրամ: Հաշվարկը իրականացվել է 28 շենքի համար, յուրաքանչյուր շենքի համար ամսեկան 25.0 հազ. դրամ գումարի չափով (28x25.0 հազ. դրամx12):

18. Այլ նպաստներ բյուջեից հողվածով նախատեսված է ՀՀ Կառավարության՝ ՀՀ դատախազներին մշտական բնակության վայրից դուրս գործուղելիս բնակելի տարածությամբ ապահովելու անհնարինության դեպքում դրամական փոխհատուցում տալու կարգը և չափը սահմանելու մասին 15.03.2018թ. N256Ն որոշման համաձայն դատախազության 53 դատախազներին տրամադրել դրամական փոխհատուցում՝ 24601.0 հազ. դրամի չափով, ինչպես նաև 16 հունվարի 2020 թվականի ՀՀ կառավարության N 40-Լ որոշմամբ՝ նախաքննություն, հետաքննություն, այդ թվում՝ օպերատիվ հետախուզական գործունեություն, հարկային և մաքսային մարմինների կողմից հսկողական գործունեություն իրականացնող, ինչպես նաև դատախազությունում հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձանց և հանրային ծառայողներին տրանսպորտային ծախսերի փոխհատուցման տրամադրման պիլոտային ծրագրի շրջանակներում հաշվարկվել է 149184.0 հազ. դրամ գումար:

19. Պարտադիր վճարումներ հողվածով նախատեսված է 6309.0 հազ. դրամ, որից 5616.0 հազ. դրամը նախատեսված է աղբահանության համար՝ համաձայն աղբահանության և սանիտարական մաքրման համար 2011 թվականի հունիսի 23-ին ընդունված 237-Ն ՀՀ օրենքի, իսկ 693.0 հազ. դրամը՝ ավտոմեքենաների տեխզնության և բնապահպանական վճարների համար:

20. Վարչական սարքավորումներ տնտեսագիտական դասակարգման հողվածով նախատեսված է 49500.0 հազ. դրամ՝ նոր համակարգիչներ, տպիչ սարք, բազմաֆունկցիոնալ /պատճ. մեքենա սկան/, սկաներ, գրասեղան, դիմադիր սեղան, կողադիր սեղան, գրապահարան, զգեստապահարան, օդորակիչ ձեռք բերելու համար:

Տրանսպորտային նյութերի և ավտոմեքենաների սպասարկման համար տրամադրվող գումարը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր ավտոմեքենայի կտրվածքով 1200.0 հազ. դրամի չափով, որը դատախազության դեպքում չի կարող կիրառվել, քանի որ դատախազության հաշվեկշռում առկա յուրաքանչյուր ավտոմեքենայի բենզինի միջին ամսեկան ծախսը կազմում է 250լ (հաշվարկը իրականացվում է յուրաքանչյուր ավտոմեքենայի ցուցիչի վազքի չափով), հետևաբար տարեկան ծախսի գումարը միայն բենզինի հաշվարկով կազմում է 1200.0 հազ. դրամ (250x12x400դրամ), ինչը նշանակում է, որ ավտոմեքենաների սպասարկման, անվադողերի, քայուցների, մարտկոցների ձեռքբերման համար գումար չի տրամադրվի, ինչը անհնար է դատախազության բնականոն աշխատանքները կազմակերպելու համար:

Հիմք ընդունելով փորձաքննության ծառայությունների նախորդ տարիների ընթացքում իրականացված փորձագիտական ծառայությունների տեսականու ընդլայնումը, ինչպես նաև 2021թ.-ին նախատեսվում է կատարել դատափորձագիտական բնագավառի աշխատողների աշխատավարձի բարձրացում առնվազն 30%-ի չափով, իսկ անհրաժեշտ այլ ծախսերի կատարումը, որոնք անհրաժեշտ են փորձաքննությունների իրականացման շարունակական պատշաճ ընթացքն ապահովելու համար, կպահանջվի հատկացվող գումարի չափի ավելացում նախորդ ժամանակահատվածի համեմատ շուրջ 20%-ի չափով: Այն պայմանավորված է

մի շարք գործոններով, մասնավորապես՝ նախորդ տարիների ընթացքում երկրում տեղի ունեցած գնաճով, հնարավոր կոռուպցիոն ռիսկերից խուսափելու անհրաժեշտությամբ, որը հանդիսանում է Կառավարության ռազմավարության կարևորագույն խնդիրներից մեկը, կազմակերպությունում աշխատող և 2021 թվականի ընթացքում նախատեսվող փորձագիտական ստորաբաժանումների հզորությունների զարգացման համար անհրաժեշտ մասնագիտացում և փորձ ունեցող փորձագետներով համալրման և արդեն իսկ գործունեություն ծավալող մի շարք փորձագետների նեղ մասնագիտացման անհրաժեշտությամբ՝ ըստ փորձաքննությունների բնույթի և առանձանահատկությունների, ինչպես նաև հաշվի առնելով ՀՀ կառավարության որդեգրած քաղաքականությունը, որը նախատեսում է հանրային հատվածի ծառայողների վարձատրության բարձրացում՝ աշխատաշուկայում մրցունակ աշխատավարձի ձևավորման նպատակով:

Հաշվի առնելով լրացուցիչ կրթության շարունակական բնույթը, ինչպես նաև ելնելով այն նկատառումներից, որ սույն ծրագրի շրջանակներում մեր կողմից չի կանխատեսվում ունկնդիրների ընդհանուր քանակության աճ, 2020թ. համար նախատեսված 360 ունկնդիրների թվաքանակը 2021թ.-ի ընթացքում ըստ մեր կանխատեսումների, կմնա անփոփոխ՝ հիմք ընդունելով լրացուցիչ կրթության ուսուցման գծով նախորդ տարիների ընթացքում իրականացված ծառայությունների վրա կատարված ծախսերը, ինչպես նաև հաշվի առնելով վերջին տարիների գնաճը (տնտեսական ծախսերի, կոմունալ վճարումների, գործուղման ծախսերի հետ կապված ուղևորափոխադրումների սակագների ու արտագնա, մասնավորապես ըստ պահանջի նաև Արցախի Հանրապետություն, ուսուցման կազմակերպման նպատակով գործուղումների քանակի ավելացմամբ և այլն):

Ունենալով նպատակ 2020թ.-ի ընթացքում շարունակել վերը նշված լրացուցիչ կրթության շրջանակներում իրականացվող ուսուցման գործընթացը՝ անհրաժեշտ է ապահովել բարձրորակ մասնագիտական ներուժով, նաև պահպանելով և զարգացնելով վերջինիս նյութական բազան, այդ թվում համալրելով նորագույն դիդակտիկ նյութերով, տեխնիկական սարքավորումներով և համակարգչային ծրագրերով:

2021թ.

ՀՀ դատախազության պահուստային ֆոնդ 2% 119101.2 հազ. դրամ

1. Դատավարական ղեկավարում և դատախազական հսկողություն - 5396057.3 հազ. դրամ
2. Փորձաքննությունների ծառայությունների տրամադրում-537352.2 հազ. դրամ
3. Մասնագիտական ուսուցման և որակավորման բարձրացման կազմակերպում - 21652.4 հազ. դրամ

Ընդամենը՝ 5955061.9 հազ.դրամ

5955061.9 x 2%= 119101.2 հազ. դրամ

2022թ.

ՀՀ դատախազության պահուստային ֆոնդ 2% 124282.1 հազ. դրամ

1. Դատավարական ղեկավարում և դատախազական հսկողություն - 5628230.3 հազ. դրամ
2. Փորձաքննությունների ծառայությունների տրամադրում- 564221.3 հազ. դրամ
3. Մասնագիտական ուսուցման և որակավորման բարձրացման կազմակերպում - 21652.4 հազ. դրամ,

Ընդամենը՝ 6214104.0 հազ. դրամ

6214104.0 x 2%= 124282.1 հազ. դրամ

2023թ.

ՀՀ դատախազության պահուստային ֆոնդ 2% 124671.5 հազ. դրամ

1. Դատավարական ղեկավարում և դատախազական հսկողություն - 5619490.4 հազ. դրամ
2. Փորձաքննությունների ծառայություններ- 592431 հազ. դրամ
3. Մասնագիտական ուսուցման և որակավորման բարձրացման կազմակերպում - 21652.4 հազ. դրամ

Ընդամենը՝ 6233573.8 հազ. դրամ

6233573.8 x 2%=124671.5 հազ. դրամ

4.3. Նոր նախաձեռնությունները

ՀՀ դատախազությունը նոր նախաձեռնություններ չի նախատեսում:

5. ՈՉ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻՑ ՍՊԱՍՎՈՂ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ

ՀՀ դատախազությունը բյուջետային հիմնարկ է, որի ֆինանսավորումը իրականացվում է միայն պետական բյուջեի միջոցների հաշվին: ՀՀ դատախազությունը ոչ բյուջետային աղբյուրներից սպասվող եկամուտներ չունի:

6. ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ և ՈՒՂՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐԸ/ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

Տարածքային զարգացմանն առնչվող ծրագրեր և միջոցառումներ 2021-2023թթ. նախատեսված չեն:

7. ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻՑ՝ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԽՈՂՈՎԱԿՆԵՐՈՎ ՍՏԱՑՎՈՂ ՎԱՐԿԵՐԻ ԵՎ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐԻ ՀԱՇՎԻՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԵԼԻՔ ԾՐԱԳՐԵՐԸ/ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

Արտաքին աղբյուրներից ՀՀ դատախազությունը ֆինանսավորում չունի:

8. ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Տեղեկատվությունը բերված է ՄԱՍ 3-ի հավելված 10-ում:

9. ՀԱՅՏԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ՌԻՍԿԵՐԸ

Ներկայացնել հայրի հետ կապված հիմնական ռիսկերը և դրանց վերլուծությունը: Մասնավորապես ներկայացնել հայրի (ըստ առանձին ծրագրերի) հիմքում ընկած ենթադրությունների իրատեսականության հետ կապված հիմնական ռիսկերը (օրինակ ծախսային գործոնների գծով չճշտված ենթադրություններ, կամ ծառայությունների նկատմամբ պահանջարկի մակարդակի չճշտված կանխատեսումներ և այլն), որոնք կարող են բացասաբար ազդել հայրով ներկայացված նպատակների և արդյունքների ձեռք բերման վրա:

Ռիսկերի վերլուծությունը պետք է պարունակի հնարավոր ռիսկերի նկարագրությունը, դրանց հանդես գալու հավանականությունը, վերջիններիս հնարավոր ազդեցությունը նպատակների և արդյունքային ցուցանիշների վրա, ինչպես նաև այդ ռիսկերի կանխման/հաղթահարման հնարավոր ուղիները: Ռիսկերի վերլուծության վերաբերյալ տեղեկատվությունն ամփոփել ստորև բերված աղյուսակում:

Ռիսկի նկարագրությունը	Երևույթի հանդես գալու հավանականությունը ⁴	Հնարավոր նպատակների և ցուցանիշների վրա ազդեցությունը և արդյունքային	Ռիսկի հաղթահարման ուղիները	Կանխման/ հնարավոր
....				

⁴ Ներկայացնել 1-5 թվանշանով, որտեղ 1 թվանշանը ենթադրում է առավել բարձր հավանականություն

ՄԱՍ 3. ՄԺԾԾ ԵՎ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՅՏԵՐԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՑՈՒՑՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված N 1. Գոյություն ունեցող պարտավորությունների գծով ծախսակազմումների ամփոփ ձևաչափ¹

Ծրագիրը ²	1087
Միջոցառումը ³	11001
Միջոցառման հիմքում դրված ծախսային պարտավորության բնույթը ⁴	Քրեական հետապնդման, դատավարական ղեկավարման և դատախազական հսկողության ծառայությունների տրամադրում

Աղյուսակ 1. Ծախսերի վրա ազդող ծախսային գործոնները

Ծախսային գործոնը և սպառվող (ծախսվող) ռեսուրսը ⁵	Գործոնի տեսակը ⁶	Չափի միավորը ⁷	Ստանդարտի (նորմատիվի) առկայությունը ⁸	Գործոնի կամ ռեսուրսի սպառման (ծախսման) մակարդակը ⁹					Հիմնավորումներ/Պատճառներ ¹⁰
				2019թ.	2020թ.	2021թ.	2022թ.	2023թ.	
Գնային և ոչ գնային գործոններ¹									
Տրանսպորտային միջոցների ձեռք բերում	Ոչ գնային			0	0	110,500.0	110,500.0	110,500.0	«Հինվորական դատախազության կայազորների դատախազություններին սպասարկելու համար 10 ավտոմեքենայի ձեռք բերում»
Շենքերի և կառույցների ընթացիկ նորոգում և պահպանում	Ոչ գնային			1,611.9	15,000.0	15,000.0	15,000.0	15,000.0	«Հատախազության Երևան քաղաքի, Շենգավիթի վարչա-կան շրջանի, Ավան և Նոր-Նորք վարչական շրջանների, Կոտայքի մարզի դատախազության Արովանի նստա-վայրի, Թիվ 1 և Թիվ 3 կայազորի գինվորական դատախազությունների շենքերի մասնակի վերանորոգում»
Աշխատողների աշխատավարձերի բնականոն աճ	Գնային			3,438,446.5	3,474,916.9	3,567,140.5	3,886,297.1	3,923,508.1	«Պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» 12.12.2013թ թիվ 157-Ն ՀՀ օրենք և ՀՀ կառավարության 03.07.2014թ. թիվ 737-Ն որոշում»

Աղյուսակ 2. Ծախսերի ամփոփ հաշվարկը (առանց ծախսային խնայողությունների գծով առաջարկների ներառման)¹¹

Ծախսային տարրերը ¹²	<Լրացնել ծախսային գործոնի կամ սպառվող ռեսուրսի անվանումը և չափման միավորը> ¹³					<Լրացնել ծախսային գործոնի կամ սպառվող ռեսուրսի անվանումը և չափման միավորը> ¹³					...	Ընդամենը ծախսեր (հազ. դրամ) ¹⁴				
	2019թ. փաստ.	2020թ. բյուջե	2021թ.	2022թ.	2023թ.	2018թ.	2019թ.	2020թ.	2021թ.	2022թ.		...	2019թ. փաստ.	2020թ. բյուջե	2021թ.	2022թ.
Ընդամենը փոփոխության ենթարկված ծախսեր (հազ. դրամ) ¹⁵ , այդ թվում ըստ առանձին ծախսային տարրերի ¹	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	...					
Տրանսպորտային սարքավորումներ	0	0	110,500.0	110,500.0	110,500.0							0	0	110,500.0	110,500.0	110,500.0
Շենքերի և կառույցների ընթացիկ նորոգում և պահպանում	1,611.9	15,000.0	15,000.0	15,000.0	15,000.0							1,611.9	15,000.0	15,000.0	15,000.0	15,000.0
-Աշխատողների աշխատավարձեր և հավելավճարներ	3,438,446.5	3,474,916.9	3,567,140.5	3,886,297.1	3,923,508.1							3,438,446.5	3,474,916.9	3,567,140.5	3,886,297.1	3,923,508.1
- Պարգևատրումներ, դրամական խրախուսումներ և հատուկ վճարներ	937,991.1	934,694.8	947,303.4	1,040,400.1	1,050,888.5							937,991.1	934,694.8	947,303.4	1,040,400.1	1,050,888.5
-Քաղաքացիական, դատական և պետական ծառայողների պարգևատրում	44,422.1	58,138.6	58,138.6	55,000.0	55,000.0							44,422.1	58,138.6	58,138.6	55,000.0	55,000.0
Էներգետիկ	82,556.7	96,486.9										82,556.7	96,486.9			

ծառայություններ			106,228.0	106,228.0	106,228.0								106,228.0	106,228.0	106,228.0
Վարչական ծառայություններ	10,500.0	10,500.0	10,500.0	10,500.0	10,500.0								10,500.0	10,500.0	10,500.0
Մեքենաների և սարքավորումների ընթացիկ նորոգում և պահպանում	22,550.0	28,000.0	28,000.0	28,000.0	28,000.0								22,550.0	28,000.0	28,000.0
Գրասենյակային նյութեր և հագուստ	79,849.5	59,109.4	67,024.8	121,866.3	67,676.8								79,849.5	59,109.4	67,024.8
Տրանսպորտային նյութեր	96,498.3	94,107.0	94,107.0	94,107.0	94,107.0								96,498.3	94,107.0	94,107.0
Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր	4,305.2	5,300.0	8,400.0	10,080.0	10,080.0								4,305.2	5,300.0	8,400.0
Այլ նպաստներ բյուջեից	10,622.0	21,151.7	173,785.0	173,785.0	173,785.0								10,622.0	21,151.7	173,785.0
Պարտադիր վճարներ	1,649.8	3,813.0	6,309.0	6,309.0	6,309.0								1,649.8	3,813.0	6,309.0
Վարչական սարքավորումներ	37,486.2	40,810.0	49,500.0	51,000.0	51,000.0								37,486.2	40,810.0	49,500.0
Ընդամենը փոփոխության չենթարկված ծախսեր (հազ. դրամ) ¹⁶	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	...				
Կոմունալ ծառայություններ	6,195.4	7,800.0	10,300.0	10,300.0	10,300.0								6,195.4	7,800.0	10,300.0
Կապի ծառայություններ	45,877.4	55,940.0	55,940.0	55,940.0	55,940.0								45,877.4	55,940.0	55,940.0
Ապահովագրական ծախսեր	2,346.0	2,520.0	2,520.0	2,520.0	2,520.0								2,346.0	2,520.0	2,520.0
Ծառայողական գործուղումների գծով ծախսեր	10,919.4	10,828.6	19,200.0	19,200.0	19,200.0								10,919.4	10,828.6	19,200.0
Համակարգչային	24,002.4	41,613.0	33,271.0	33,271.0	33,271.0								24,002.4	41,613.0	33,271.0

ծառայություններ																
Տեղեկատվական ծառայություններ	4,852.8	7,098.6	7,098.6	7,098.6	7,098.6							4,852.8	7,098.6	7,098.6	7,098.6	7,098.6
Ներկայացուցչական ծախսեր	8,635.2	8,000.0	8,000.0	8,000.0	8,000.0							8,635.2	8,000.0	8,000.0	8,000.0	8,000.0
Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ	0.0	2,200.0	2,200.0	2,200.0	2,200.0							0.0	2,200.0	2,200.0	2,200.0	2,200.0
ԸՆԴԱՄԵՆԸ (հազ. դրամ)¹⁷	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	...					

Աղյուսակ 3. Ծախսային խնայողությունների գծով առաջարկները¹⁸

«Նախապես ծախսային խնայողությունների գծով առաջարկներ չունի»:

1. Միջոցառման գծով ծախսային խնայողության վերաբերյալ առաջարկի բնույթը¹⁹

- Կիրառվող ռեսուրսների սպառման ծավալների փոփոխություն
- Կիրառվող ռեսուրսների տեսակներում (համախմբությունում) փոփոխություն
- «Արտադրել - գնել» այլընտրանքի կիրառում
- Այլ (նկարագրել) _____

2. Նկարագրություն²⁰

3. Ծախսերի ամփոփ գնահատականը՝²¹

Բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման հոդվածի անվանումը	Միջոցառման գծով հաշվարկված ծախսերը ²² (հազ. դրամ)			Ծախսային խնայողության գծով ամփոփ առաջարկը ²³ (հազ. դրամ) (+/-)			Միջոցառման գծով ծախսերը ²⁴ (հազ. դրամ)		
	2021թ	2022թ	2023թ	2021թ	2022թ	2023թ	2021թ	2022թ	2023թ
-Աշխատողների աշխատավարձեր և հավելավճարներ	3,567,140.5	3,886,297.1	3,923,508.1	0	0	0	3,567,140.5	3,886,297.1	3,923,508.1
- Պարգևատրումներ, դրամական խրախուսումներ և հատուկ վճարներ	947,303.4	1,040,400.1	1,050,888.5	0	0	0	947,303.4	1,040,400.1	1,050,888.5
-Քաղաքացիական, դատական և պետական ծառայողների պարգևատրում	58,138.6	55,000.0	55,000.0	0	0	0	58,138.6	55,000.0	55,000.0
Էներգետիկ ծառայություններ	106,228.0	106,228.0	106,228.0	0	0	0	106,228.0	106,228.0	106,228.0
Կոմունալ ծառայություններ	10,300.0	10,300.0	10,300.0	0	0	0	10,300.0	10,300.0	10,300.0
Կապի ծառայություններ	55,940.0	55,940.0	55,940.0	0	0	0	55,940.0	55,940.0	55,940.0
Ապահովագրական ծախսեր	2,520.0	2,520.0	2,520.0	0	0	0	2,520.0	2,520.0	2,520.0
Ծառայողական գործուղումների գծով ծախսեր	19,200.0	19,200.0	19,200.0	0	0	0	19,200.0	19,200.0	19,200.0
Վարչական ծառայություններ	10,500.0	10,500.0	10,500.0	0	0	0	10,500.0	10,500.0	10,500.0
Համակարգչային	33,271.0	33,271.0	33,271.0	0	0	0	33,271.0	33,271.0	33,271.0

Ծառայություններ									
Տեղեկատվական ծառայություններ	7,098.6	7,098.6	7,098.6	0	0	0	7,098.6	7,098.6	7,098.6
Ներկայացուցչական ծախսեր	8,000.0	8,000.0	8,000.0	0	0	0	8,000.0	8,000.0	8,000.0
Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ	2,200.0	2,200.0	2,200.0	0	0	0	2,200.0	2,200.0	2,200.0
Շենքերի և կառույցների ընթացիկ նորոգում և պահպանում	15,000.0	15,000.0	15,000.0	0	0	0	15,000.0	15,000.0	15,000.0
Մեքենաների և սարքավորումների ընթացիկ նորոգում և պահպանում	28,000.0	28,000.0	28,000.0	0	0	0	28,000.0	28,000.0	28,000.0
Գրասենյակային նյութեր և հագուստ	67,024.8	121,866.3	67,676.8	0	0	0	67,024.8	121,866.3	67,676.8
Տրանսպորտային նյութեր	94,107.0	94,107.0	94,107.0	0	0	0	94,107.0	94,107.0	94,107.0
Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր	8,400.0	10,080.0	10,080.0	0	0	0	8,400.0	10,080.0	10,080.0
Այլ նպաստներ բյուջեից	173,785.0	173,785.0	173,785.0	0	0	0	173,785.0	173,785.0	173,785.0
Պարտադիր վճարներ	6,309.0	6,309.0	6,309.0	0	0	0	6,309.0	6,309.0	6,309.0
Տրանսպորտային սարքավորումներ	0	100,000.0	100,000.0	0	0	0	0	100,000.0	100,000.0
Վարչական սարքավորումներ	49,500.0	51,000.0	51,000.0	0	0	0	49,500.0	51,000.0	51,000.0
Ընդամենը	5,396,057.3	5,628,230.3	5,619,490.4	0	0	0	5,396,057.3	5,628,230.3	5,619,490.4

Հավելված N 2. Նոր նախաձեռնությունների ներկայացման ձևաչափ¹

ՀՀ դատախազությունը 2021թ. նոր նախաձեռնություններ չունի:

1.
1.1 Պետական մարմնի անվանումը ² 1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները ³ _____
2. Ծրագիրը ⁴
2.1 Ծրագրի անվանումը ⁵ 2.2 Ծրագրի դասիչը ⁶ 2.3 ☐ Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացատրություններ) ⁷ _____
3. Միջոցառումը
3.1 Միջոցառման անվանումը ⁸ 3.2 Միջոցառման դասիչը ⁹ 3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության) տեսակը՝ ☐ Ապրանք և ծառայություն ☐ Տրանսֆերտ ☐ Այլ (նկարագրություն) _____
3.4 ☐ Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացատրություններ) ¹⁰ ☐ Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացատրություններ) ¹¹ _____
3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը ¹²

Պարտադիր ծախսային պարտավորություն

Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝

Շարունակական

Ոչ շարունակական

Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը ¹³	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները ¹⁴	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը ¹⁵

4. Նպատակը¹⁶

5. Նկարագրությունը¹⁷

6. Սպասվող օգուտները¹⁸

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները¹⁹

8. Արդյունքային չափորոշիչները²⁰

Չափի միավորը

2021թ.

2022թ.

2023թ.

Միջոցառման ավարտի տարեթիվը²¹

քանակ

.....

9. Պահանջվող ռեսուրսները²²

ՀՀ դրամ

2021թ.

2022թ.

2023թ.

Միջոցառման ավարտի տարեթիվը

....	X				
Ընդամենը	X				
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը ²³	<< դրամ	2021թ.	2022թ.	2023թ.	<i>Միջոցառման ավարտի տարեթիվը</i>
Պետական բյուջե	X				
Այլ աղբյուրներ	X	X	X	X	X
	X				
...	X				
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով	X				
11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլընտրանքներ					
Այլընտրանք # 2 (նվազագույն արդյունքների սցենար) ²⁴					
12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլընտրանքներ ²⁵					
Այլընտրանք # 3					
Այլընտրանք # ...					
13. Այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ ²⁶					

Հավելված N 3. Բյուջետային ծրագրերի և ակնկալվող արդյունքների ներկայացման ձևաչափ⁵

Պետական մարմնի անվանումը՝	ՀՀ դատախազություն
---------------------------	-------------------

ՄԱՍ 1. ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

<p>1. Հիմնական ռազմավարական նպատակները և գերակա վերջնական արդյունքները</p> <p>ՀՀ դատախազության հիմնական ռազմավարական նպատակներն են.</p> <p>1. հանցավոր ուրնծություններից քաղաքացիների, իրավաբանական անձանց, պետության իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանությունը, 2. մինչդատարական վարույթում դատախազության մասնակիցների իրավունքների պաշտպանությունը, 3. մինչդատարական վարույթի արդյունավետության և որակի ապահովումը, 4. հանցագործությունների կատարմանը նպաստող պարճառների և պայմանների բացահայտում ու վերացումը, 5. հանցավորության դեմ պայքարը, 6. հանցագործությունների բացահայտմանն ու կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների մշակումը, 7. կոռուպցիոն դրսևորումների բացահայտումն ու կանխարգելումը, 8. հանցագործությունների և հանցանք կատարած անձանց բացահայտումն ու հայտնաբերումը, 9. պետությանը պարճառված նյութական վնասների վերականգնումը:</p> <p>Որպես գերակա վերջնական արդյունքներ պետք է առանձնացնել.</p> <p>1. հանցագործությունների ժամանակին և լրիվ բացահայտմանը նպաստում, հանցանք կատարած անձանց հայտնաբերում և նրանց քրեական պատասխանատվության ենթարկելում, 2. հետաքննության և նախաքննության լրիվության, օբյեկտիվության, բազմակողմանիության ու արդյունավետության ապահովում, 3. հանցավորության մակարդակի ցուցանիշների բարելավում, 4. պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման ոլորտում օրենքի գերակայությունը և միատեսակ կիրառման ապահովում, 5. ազատությունից զրկված անձանց իրավունքների պաշտպանության ապահովում, 6. միասնական և կանխատեսելի պարճողական քաղաքականության ապահովում, 7. պետությանը պարճառված գույքային վնասի վերականգնմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում և ոչ գույքային շահերի պաշտպանություն, 8. կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցում, կոռուպցիոն երևույթների կանխարգելում:</p>
<p>2. Բյուջետային ծրագրերում կատարվող հիմնական փոփոխությունները</p>

⁵ Ձևաչափը լրացնելիս անհրաժեշտ է առաջնորդվել սույն մեթոդական ցուցումների բաղկացուցիչ մաս հանդիսացող «Ծրագրային բյուջեավորման ձևաչափով բյուջեային ծրագրերի և միջոցառումների սահմանման» և «Ծրագրային բյուջեավորման ձևաչափով բյուջեային ծրագրերի և միջոցառումների գծով արդյունքային ցուցանիշների սահմանման» մեթոդական ձեռնարկներով:

<<Համառոտ ներկայացնել պետական մարմնի պատասխանատվության ներքո իրականացվող բյուջեային ծրագրերում կատարվող հիմնական փոփոխությունները՝ ներառյալ փոփոխություններ մատուցվող ծառայություններում, տրամադրվող տրանսֆերտներում և շահառուների շրջանակներում: Ներկայացնել միայն այն փոփոխությունները, որոնք հարկապես կարևորվում են հիմնական գերակա վերջնական արդյունքների ձեռք բերման տեսանկյունից:>
3. Կապիտալ բնույթի հիմնական միջոցառումները
<<Համառոտ ներկայացնել պետական մարմնի պատասխանատվության ներքո իրականացվող բյուջեային ծրագրերի շրջանակներում իրականացվող այն հիմնական կապիտալ միջոցառումները, որոնք ուղղված են գերակա վերջնական արդյունքների ապահովմանը: <Համառոտ ներկայացնել նաև հանրային ակտիվների կառավարմանն ուղղված այն հիմնական միջոցառումները, որոնք կապված են մատուցվող ծառայություններում կատարվող հիմնական փոփոխությունների հետ:>
4. Ֆինանսական ակտիվների կառավարմանն անջվող միջոցառումները՝
<<Համառոտ ներկայացնել պետական մարմնի պատասխանատվության ներքո իրականացվող բյուջեային ծրագրերի շրջանակներում իրականացվող ֆինանսական ակտիվների կառավարման այն հիմնական միջոցառումները (բաժնետոմսերի ձեռք բերում, վարկերի տրամադրում և այլն), որոնք ուղղված են գերակա վերջնական արդյունքների ապահովմանը:>

ՄԱՍ 2. ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

Դասիչ		Ծրագիր/Միջոցառում	2019թ. Փաստացի (հազ. դրամ)	2020թ սպասվող (հազ. դրամ)	2021թ (հազ. դրամ)	2022թ (հազ. դրամ)	2023թ (հազ. դրամ)
Ծրագիր							
1013		Ծրագրի անվանումը՝ Փորձաքննության ծառայություններ					
		Ծրագրի նպատակը՝ Հանցագործությունների բացահայտման մակարդակի բարելավում					
		Վերջնական արդյունքի նկարագրությունը՝ Բացահայտված հանցագործությունների աճ	362571.4	335290.6	537352.2	564221.3	592431
		Ծրագրի միջոցառումներ					
	<11001	Ընթացիկ միջոցառումներ ⁶ Միջոցառման անվանումը՝ Փորձաքննության ծառայությունների	362571.4	335290.6	537352.2	564221.3	592431

⁶ Աղյուսակում միևնույն ծրագրի շրջանակներում իրականացվող միևնույն տիպի միջոցառումներն անհրաժեշտ է ներկայացնել խմբավորված տեսքով: Օրինակ, միևնույն ծրագրի շրջանակներում իրականացվող բոլոր ընթացիկ բնույթի միջոցառումները (ծառայությունների մատուցում, տրանսֆերտերի տրամադրում և այլն) անհրաժեշտ է ներկայացնել Ընթացիկ միջոցառումների համար նախատեսված հարվածում՝ հաջորդաբար, իսկ կապիտալ միջոցառումները՝ այդ տիպի միջոցառումների համար նախատեսված հարվածում:

		<p>տրամադրում</p> <p>Միջոցառման նկարագրությունը՝ Պետական մարմինների կողմից իրականացվող աշխատանքների համար անհրաժեշտ դատական փորձաքննությունների իրականացում</p> <p>Միջոցառման տեսակը՝ Ծառայությունների մատուցում</p>					
....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1087		<p>Ծրագրի անվանումը՝ Դատավարական ղեկավարում և դատախազական հսկողություն</p> <p>Ծրագրի նպատակը՝ ՀՀ-ում հանցավորության դեմ պայքար, հանցագործության դեպքերի կանխարգելում և կրճատում, հանցագործության բոլոր դեպքերի առնչությամբ բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության ապահովում</p> <p>Վերջնական արդյունքի նկարագրությունը՝ ՀՀ-ում մարդու իրավունքների, ազատությունների և օրինական շահերի պաշտպանության արդյունավետության բարձրացում, հանցավորությունների կանխարգելման արդյունավետության աճ</p>	4989419.4	5090992.0	5515158.5	5914012.4	5905661.9
	11001	<p>Միջոցառման անվանումը՝ Քրեական հետապնդման, դատավարական ղեկավարման և դատախազական հսկողության ծառայությունների տրամադրում</p> <p>Միջոցառման նկարագրությունը՝ Մինչդատական վարույթի օրինականության նկատմամբ հսկողություն, մեղադրանքի</p>	4832309.6	4943467.9	5236057.3	5628230.3	5619490.4

		պաշտպանություն, դատարանների վճիռների, դատավճիռների և որոշումների բողոքարկում, պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների օրինականության նկատմամբ հսկողություն					
		Միջոցառման տեսակը՝ Ծառայությունների մատուցում					
	31002	Միջոցառման անվանումը՝ ՀՀ դատախազության տեխնիկական հագեցվածության բավարարում					
		Միջոցառման նկարագրությունը՝ Տրանսպորտային միջոցների, համակարգչային սարքավորումներ և գրասենյակային գույքի ձեռքբերում					
		Միջոցառման տեսակը՝ Պետական մարմինների կողմից օգտագործվող ոչ ֆինանսական ակտիվ	52386.2	40810	160000	161500	161500
		Միջոցառման անվանումը՝ ՀՀ դատախազության պահուստային ֆոնդ					
		Միջոցառման նկարագրությունը՝ Դատախազության բնականոն գործունեության ապահովման համար չկանխատեսված ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով նախատեսված է դատախազության պահուստային ֆոնդ, որի մեծությունը հավասար է տվյալ տարվա պետական բյուջեի մասին օրենքով դատախազության համար նախատեսված բյուջեի երկու տոկոսին:	104723.6	106714.1	119101.2	124282.1	124671.5
		Միջոցառման տեսակը՝ Ծառայությունների մատուցում					
....	.....		.....	.....	.....	.....	.....
Ծրագիր							
1144		Ծրագրի անվանումը՝	14269.1	17066.1	21652.4	21652.4	21652.4

ՄԱՍ 3 ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԳԾՈՎ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ

Նպատակը	Ծրագրի դասիչը և անվանումը	Ծրագրի վերջնական արդյունքները				Կապը ՀՀ կառավարության ծրագրով սահմանված քաղաքականության թիրախների հետ	
		Չափորոշիչը	Ելակետը		Թիրախը		
			Ցուցանիշը	Ժամկետը	Ցուցանիշը		Ժամկետը
<i>Հանցագործությունների բացահայտման մակարդակի բարելավում</i>	<i>1013 Փորձաքննության ծառայություններ</i>	Ձեռագրաբանական (հատ)	554		604		
		Հեղինակային (ներառյալ մտավոր սեփականության) (հատ)	4		4		
		Փաստաթղթաբանական (հատ)	806		846		
		Ֆոտոտեխնիկական (հատ)	20		20		
		Դիմանկարային (հատ)	25		25		
		Տեսաձայնագրառման և աուդիոձայնագրառման (հատ)	220		231		
		Հետքաբանական (հատ)	550		580		
		Ձգաբանական (հատ)	276		276		
		Պայթուցանյութաքննիչական (հատ)	85		90		
		Նյութագիտական (հատ)	1321		1378		
		Մննդային (հատ)	88		88		
		Կենսաբանական/ հողագիտական (հատ)	800		976		
		Հրդեհատեխնիկական (հատ)	298		298		
		Շինարարատեխնիկական (հատ)	303		303		
		ԾՏՊ հանգամանքների (հատ)	240		240		
		ՏՄ տեխնիկական վիճակի (հատ)	50		50		
		Տրանսպորտային հետքաբանական (հատ)	100		110		
		Տնտեսագիտական (հատ)	78		78		
		Ապրանքագիտական (հատ)	1210		1310		
		Համակարգչատեխնիկական (հատ)	415		420		
		Մշակութային արժեքներ (հատ)	93		98		
Հոգեբանական (հատ)	128		130				

Դատաբժշկական (հատ)	454		464		
Դատաքիմիական /թունաբանական/ (հատ)	995		1495		
Դատագենետիկական /ԴՆԹ-նույնականացում/ (հատ)	2		2		
Օդորոլոգիական /այդ թվում մարդու կողմից թողնված հոտային հետքերի/	2		2		
Ճարտարագիտատեխնիկական	148		158		
Լինգվիստական	16		18		
Էկոլոգիական	30		32		
Իրենց բարդությամբ պարզ փորձաքննությունների տեսակարար կշիռը՝ փորձաքննությամբ տրված եզրակացությունների ընդհանուր քանակի մեջ, տոկոս	30		30		
Իրենց բարդությամբ միջին բարդության փորձաքննությունների տեսակարար կշիռը՝ փորձաքննությամբ տրված եզրակացությունների ընդհանուր քանակի մեջ, տոկոս	40		40		
Իրենց բարդությամբ բարդ փորձաքննությունների տեսակարար կշիռը՝ փորձաքննությամբ տրված եզրակացությունների ընդհանուր քանակի մեջ, տոկոս	30		30		
Գիտականորեն հիմնավորված փորձագիտական մեթոդների և մեթոդիկաների, ստուգաչափված սարք-սարքավորումների կիրառմամբ, որակավորված փորձագետների կողմից փորձաքննությունների իրականացմամբ ստացվող որակյալ և արժանահավատ արդյունքների ապահովումը՝ միջազգային պահանջներին և ԻՍՕ 9001:2008 ու վերաբերելի ստանդարտների պահանջներին համապատասխան, տոկոս	100		100		
Փորձաքննության կատարման ժամկետը ելակետային տվյալների (օբյեկտներ, նմուշներ և այլ նյութեր)՝ համեմատական հետազոտման համար) ստացման օրվանից՝ բարդության տեսանկյունից պարզ փորձաքննության դեպքում, կատարման առավելագույն ժամկետ օր՝	10		10		
Փորձաքննության կատարման ժամկետը	15		15		

		ելակետային տվյալների (օբյեկտներ, նմուշներ և այլ նյութեր՝ համեմատական հետազոտման համար) ստացման օրվանից բարդության տեսանկյունից միջին բարդության փորձաքննության դեպքում, կատարման առավելագույն ժամկետ օր՝				
		Փորձաքննության կատարման ժամկետը ելակետային տվյալների (օբյեկտներ, նմուշներ և այլ նյութեր՝ համեմատական հետազոտման համար) ստացման օրվանից՝ բարդության տեսանկյունից բարդ փորձաքննության դեպքում, կատարման առավելագույն ժամկետ օր՝	25		25	
		Նախաձեռնողին տեղեկացմամբ 25 օրը գերազանցող փորձաքննությունների տեսակարար կշիռը, տոկոս՝	10		10	
Փորձաքննություններ նշանակելու և ելակետային տվյալների ձեռքբերման իրավասություն ունեցող համակազմի աշխատանքի արդյունավետության բարելավում	1144 Մասնագիտական ուսուցման և որակավորման բարձրացում	Դասընթացների քանակ	40		40	
		Վերապատրաստվող ծառայողների թվաքանակ	360		360	
		Վերապատրաստման դասընթացներում ընդգրկված թեմաների քանակը	71		71	
		Ուսուցման խմբերի քանակ	40		40	
		Ստուգարքի արդյունքում դրական գնահատական ստացողների տեսակարար կշիռը, տոկոս	99		99	
		Մեկ դասընթացի միջին տևողությունը, օր/- ժամ	(10)-71		(10)-71	
		...				

ՄԱՍ 4. ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԳԾՈՎ ԱՐԴՅՈՒՆՔԱՅԻՆ (ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ) ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ ⁷

Ծրագրի դասիչը 1087	Ծրագրի անվանումը Դատավարական ղեկավարում և դատախազական հսկողություն
-----------------------	---

Ծրագրի միջոցառումները⁸

Ծրագրի դասիչը՝ Միջոցառման դասիչը՝ Միջոցառման անվանումը՝ Նկարագրությունը՝ Միջոցառման տեսակը ⁹ Միջոցառումն իրականացնողի անվանումը ¹⁰	1013 11001 Փորձաքննության ծառայությունների տրամադրում Պերական մարմինների կողմից իրականացվող աշխատանքների համար անհրաժեշտ դատական փորձաքննությունների իրականացում Ծառայությունների մատուցում <Փորձաքննությունների ազգային բյուրո>ՊՈԱԿ	Ցուցանիշներ				
		2019թ. փաստացի	2020թ. սպասվող	2021թ	2022թ	2023թ
Արդյունքի չափորոշիչներ						
Քանակական	Ձեռագրաբանական, հատ	440	554	604	648	660
Քանակական	Հեղինակային (ներառյալ մտավոր սեփականության), հատ	3	4	4	4	6
Քանակական	Փաստաթղթաբանական, հատ	600	806	846	880	920
Քանակական	Ֆոտոտեխնիկական, հատ	35	20	20	21	24
Քանակական	Դիմանկարային, հատ	15	25	25	26	30

⁷ Ձևաչափում տեղեկավորվելու են ներկայացվում է պետական մարմինն տրամադրվող հատկացումների շրջանակներում իրականացվող յուրաքանչյուր միջոցառման գծով՝ խմբավորված ըստ առանձին ծրագրերի

⁸ Հաջորդաբար ներկայացվող աղյուսակների տեսքով ներկայացվում են համապատասխան ծրագրի գծով միջոցառումներից յուրաքանչյուրի գծով արդյունքային (կատարողական) ցուցանիշները

⁹ Լրացվում է տվյալ միջոցառման տեսակը՝ Ծառայությունների մատուցում, Տրանսֆերտների տրամադրում, Ֆինանսավորման ծախսերի իրականացում և այլն: Միջոցառումների տեսակների սպառիչ ցանկը և դրանց առնչվող տեղեկավորության վերաբերյալ մանրամասն պահանջները ներկայացված են մեթոդական ցուցումների բաղկացուցիչ մաս հանդիսացող «Ծրագրային բյուջեբավորման ձևաչափով բյուջեբային ծրագրերի և միջոցառումների սահմանման» մեթոդական ձեռնարկով:

¹⁰ Ծառայությունների դեպքում լրացվում է ծառայությունը մատուցող կազմակերպության(ների) անվանում(ներ)ը (օրինակ՝ դպրոցներ, հիվանդանոցներ, թափրոններ, թանգարաններ և այլն): Հանրային սեփականության կառավարման միջոցառումների դեպքում՝ լրացվում է ակտիվն օգտագործող կազմակերպության(ների) անվանում(ներ)ը, Տրանսֆերտների դեպքում՝ շահառուների ընտրության չափանիշները:

Քանակական	Տեսաձայնագրառման և աուդիոձայնագրառման, հատ	150	220	231	234	246	
Քանակական	Հետքաբանական, հատ	671	550	580	604	620	
Քանակական	Ձգաբանական, հատ	300	276	276	300	310	
Քանակական	Պայթունատեխնիկական, հատ	140	85	90	92	98	
Քանակական	Նյութագիտական, հատ	799	1321	1378	1427	1526	
Քանակական	Սննդային, հատ	85	88	88	90	94	
Քանակական	Կենսաբանական/ հողագիտական, հատ	90	800	976	990	996	
Քանակական	Հրդեհատեխնիկական, հատ	200	298	298	320	340	
Քանակական	Շինարարատեխնիկական, հատ	177	303	303	325	337	
Քանակական	ՃՏՊ հանգամանքների, հատ	127	240	240	250	260	
Քանակական	ՏՄ տեխնիկական վիճակի, հատ	18	50	50	54	56	
Քանակական	Տրանսպորտային հետքաբանական, հատ	39	100	110	136	146	
Քանակական	Տնտեսագիտական, հատ	200	78	78	82	90	
Քանակական	Ապրանքագիտական, հատ	800	1210	1310	1420	1510	
Քանակական	Համակարգչատեխնիկական, հատ	350	415	420	448	504	
Քանակական	Մշակութային արժեքներ, հատ	70	93	98	102	110	
Քանակական	Հոգեբանական, հատ	100	128	130	138	140	
Քանակական	Դատաբժշկական, հատ	450	454	464	539	546	
Քանակական	Դատաքիմիական /թունաբանական/, հատ	2702	995	1495	1492	1501	
Քանակական	Դատագենետիկական /ԴԼԹ-նույնականացում/, հատ	2	2	2	4	4	
Քանակական	Օդորոյզիական /այդ թվում մարդու կողմից թողնված հոտային հետքերի/	2	2	2	4	4	
Քանակական	Ճարտարագիտատեխնիկական	140	148	158	116	124	

Քանակական	Լինգվիստական	4	16	18	20	20	
Քանակական	Էկոլոգիական	26	30	32	44	46	
Որակական	Իրենց բարդությամբ պարզ փորձաքննությունների տեսակարար կշիռը՝ փորձաքննությամբ տրված եզրակացությունների ընդհանուր քանակի մեջ, տոկոս	30	30	30	30	30	
Որակական	Իրենց բարդությամբ միջին բարդության փորձաքննությունների տեսակարար կշիռը՝ փորձաքննությամբ տրված եզրակացությունների ընդհանուր քանակի մեջ, տոկոս	40	40	40	40	40	
Որակական	Իրենց բարդությամբ բարդ փորձաքննությունների տեսակարար կշիռը՝ փորձաքննությամբ տրված եզրակացությունների ընդհանուր քանակի մեջ, տոկոս	30	30	30	30	30	
Որակական	Գիտականորեն հիմնավորված փորձագիտական մեթոդների և մեթոդիկաների, ստուգաչափված սարք-սարքավորումների կիրառմամբ, որակավորված փորձագետների կողմից փորձաքննությունների իրականացմամբ ստացվող որակյալ և արժանահավատ արդյունքների ապահովումը՝ միջազգային պահանջներին և ԻՍՕ 9001:2008 ու վերաբերելի ստանդարտների պահանջներին համապատասխան, տոկոս	100	100	100	100	100	
Ժամկետային	Փորձաքննության կատարման ժամկետը ելակետային տվյալների (օբյեկտներ, նմուշներ և այլ նյութեր՝ համեմատական հետազոտման համար) ստացման օրվանից՝ բարդության տեսանկյունից պարզ փորձաքննության դեպքում, կատարման առավելագույն ժամկետ օր՝	10	10	10	10	10	
Ժամկետային	Փորձաքննության կատարման ժամկետը ելակետային տվյալների (օբյեկտներ, նմուշներ և այլ նյութեր՝ համեմատական հետազոտման համար) ստացման օրվանից՝ բարդության տեսանկյունից միջին բարդության փորձաքննության դեպքում, կատարման առավելագույն ժամկետ օր՝	15	15	15	15	15	
Ժամկետային	Փորձաքննության կատարման ժամկետը ելակետային տվյալների (օբյեկտներ, նմուշներ և այլ նյութեր՝ համեմատական հետազոտման համար) ստացման օրվանից՝ բարդության տեսանկյունից բարդ փորձաքննության դեպքում, կատարման առավելագույն ժամկետ օր՝	25	25	25	25	25	
Ժամկետային	Նախաձեռնողին տեղեկացմամբ 25 օրը գերազանցող փորձաքննությունների տեսակարար կշիռը, տոկոս՝	4	10	10	10	10	
Միջոցառման վրա կատարվող ծախսը (հազար դրամ)		362571.4	335290.6	537352.2	564221.3	592431	
Ծրագրի դասիչը՝	1144	Ցուցանիշներ					
Միջոցառման դասիչը՝	11001	2019թ.	2020թ.	2021թ.	2022թ.	2023թ.	

Միջոցառման անվանումը՝	Մասնագիտական ուսուցման և որակավորման բարձրացման կազմակերպում	փաստացի	սպասվող				
Նկարագրությունը՝	Փորձաքննություններ նշանակելու և ելակետային փուլների ձեռքբերման իրավասություն ունեցող աշխատակիցների մասնագիտական վերապատրաստման որակավորման բարձրացման դասընթացներ						
Միջոցառման տեսակը ¹¹	Ծառայությունների մատուցում						
Միջոցառումն իրականացնողի անվանումը ²	ՀՀ դատախազություն						
Արդյունքի չափորոշիչներ							
Քանակական	Դասընթացների քանակ	27	40	30	30	30	
	Վերապատրաստվող ծառայողների թվաքանակ	301	360	360	360	360	
	Վերապատրաստման դասընթացներում ընդգրկված թեմաների քանակը	71	71	71	71	71	
	Ուսուցման խմբերի քանակ	27	27	40	40	40	
Որակական	Ստուգարքի արդյունքում դրական գնահատական ստացողների տեսակարար կշիռը, տոկոս	100	99	99	99	99	
Ժամկետային	Մեկ դասընթացի միջին տևողությունը, օր/-ժամ	(10)-71	(10)-71	(10)-71	(10)-71	(10)-71	
Միջոցառման վրա կատարվող ծախսը (հազար դրամ)		14269.1	17066.1	21652.4	21652.4	21652.4	

¹¹ Լրացվում է փյույակ միջոցառման տեսակը՝ Ծառայությունների մատուցում, Տրանսֆերտների տրամադրում, Ֆինանսավորման ծախսերի իրականացում և այլն: Միջոցառումների տեսակների սպառիչ ցանկը և դրանց առնչվող տեղեկատվության վերաբերյալ մանրամասն պահանջները ներկայացված են մեթոդական ցուցումների բաղկացուցիչ մաս հանդիսացող «Ծրագրային բյուջեավորման ձևաչափով բյուջեային ծրագրերի և միջոցառումների սահմանման» մեթոդական ձեռնարկով:

¹² Ծառայությունների դեպքում լրացվում է ծառայությունը մատուցող կազմակերպության(ների) անվանում(ներ)ը (օրինակ՝ դպրոցներ, հիվանդանոցներ, թափոններ, թանգարաններ և այլն): Հանրային սեփականության կառավարման միջոցառումների դեպքում՝ լրացվում է ակտիվն օգտագործող կազմակերպության(ների) անվանում(ներ)ը, Տրանսֆերտների դեպքում՝ շահառուների ընտրության չափանիշները:

Հավելված N 4. Բյուջետային ծրագրերի գծով ամփոփ ծախսերն ըստ բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման հոդվածների

Տեղեկատվությունը կցվում է Excel-ի Հավելված 4-Գոյություն ունեցող պարտավորություններ ֆայլով

Ծրագրային դասիչը	Ծրագիր /Միջոցառում	2018թ փաստ. (հազ. դրամ)			2019թ սպասվող (հազ. դրամ)			2020թ բյուջե (հազ. դրամ)			2021թ բյուջե (հազ. դրամ)			2022 թ բյուջե (հազ. դրամ)					
		Ընդամենը	<<Հոդվածի անվանումը և կոդը> ¹³	<<Վնասի և կորուստի անվանումը և կոդը>	...	Ընդամենը	<<Հոդվածի անվանումը և կոդը>	<<Վնասի և կորուստի անվանումը և կոդը>	...	Ընդամենը	<<Հոդվածի անվանումը և կոդը>	<<Վնասի և կորուստի անվանումը և կոդը>	...	Ընդամենը	<<Հոդվածի անվանումը և կոդը>	<<Վնասի և կորուստի անվանումը և կոդը>	...		
	<Միջոցառման դասիչը>	<Միջոցառման անվանումը>																	
	.....	.....																	
	<Ծրագրի դասիչը>	<Ծրագրի անվանումը>																	
	<Միջոցառման դասիչը>	<Միջոցառման անվանումը>																	
	.....	.....																	

¹³ Ներկայացվում է բյուջեբարձրի ծրագրի և միջոցառման գծով ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման հոդվածի անվանումը և կոդը, իսկ ստորև տրվածում՝ համապատասխան ծախսերի մեծությունը: Մեկից ավելի հոդվածների գծով ծախսերի դեպքում անհրաժեշտ է բացել համապատասխան քանակությամբ սյունակներ:

Հավելված N 5. Բյուջետային ծրագրերի գծով ծախսերի բաշխումն ըստ բյուջետային ծախսերի գործառական դասակարգման տարրերի

Ծրագրային դասիչը	Ծրագիր /Միջոցառում	Գործառական դասակարգման ¹⁴			2019թ փաստ. (հազ. դրամ)	2020թ սպասվող (հազ. դրամ)	2021թ բյուջե (հազ. դրամ)	2022թ բյուջե (հազ. դրամ)	2023 թ բյուջե (հազ. դրամ)	
		Բաժին	Խումբ	Դաս						
1013	Փորձաքննության ծառայություններ	X	X	X	362571.4	335290.6	537352.2	564221.3	592431	
	11001	Փորձաքննության ծառայությունների տրամադրում	01	06	01	362571.4	335290.6	537352.2	564221.3	592431
	.....	.....								
1087	Դատավարական ղեկավարում և դատախազական հսկողություն	X	X	X	4989419.4	5090992.0	5515158.5	5914012.4	5905661.9	
	11001	Քրեական հետապնդման, դատավարական ղեկավարման և դատախազական հսկողության ծառայությունների տրամադրում	03	04	01	4832309.6	4943467.9	5236057.3	5628230.3	5619490.4
	31002	ՀՀ դատախազության տեխնիկական	03	04	01	52386.2	40810	160000	161500	161500

¹⁴ Լրացվում են բյուջետային ծրագրերի միջոցառումների բովանդակությանը համապատասխանող բյուջետային ծախսերի գործառական դասակարգման բաժնի, խմբի և դասի կոդերը: Բյուջետային ծրագրերի մակարդակում այս սյունակները չեն լրացվում:

Հավելված N 6. Նոր նախաձեռնությունների ֆինանսավորման աղբյուրները (ամփոփ) և առաջնահերթությունները

Աղյուսակ 1. Նոր նախաձեռնությունների ֆինանսավորման աղբյուրները (ամփոփ)

ՀՀ դատախազությունը նոր նախաձեռնություններ չունի

(հազար դրամներով)

		2021թ.	2022թ.	2023թ.
1	Նոր նախաձեռնությունների գծով ընդհանուր ծախսերը			
2	Նոր նախաձեռնությունների ֆինանսավորման այլ աղբյուրներ (տող 2.1 + տող 2.2.)			
2.1	Այլ աղբյուրներից ակնկալվող ֆինանսավորում			
2.2	Այլ ծրագրերից ակնկալվող ծախսային խնայողություններ			
3	Նոր նախաձեռնությունների զուտ ազդեցությունը պետական բյուջեի վրա (ընդհանուր ծախս՝ հանած եկամտի այլընտրանքային աղբյուրներ և/կամ այլ ծրագրերից խնայողություններ) (տող 1 – տող 2)			

Աղյուսակ 2. Նոր նախաձեռնությունների միջև առաջնահերթությունները¹⁵

ՀՀ դատախազությունը նոր նախաձեռնություններ չունի

Ծրագրային դասիչը ¹⁶		Նոր նախաձեռնության (Ծրագրի/ միջոցառման) անվանումը		2021թ (հազ. դրամ)	2022թ (հազ. դրամ)	2023թ (հազ. դրամ)
Ծրագիր	Միջոցառում					
Պարտադիր ծախսերին առնչվող նոր նախաձեռնություններ						
		<Ծրագրի անվանումը>	<Միջոցառման անվանումը>			
		<Ծրագրի անվանումը>	<Միջոցառման անվանումը>			
Հայեցողական ծախսերին առնչվող նոր նախաձեռնություններ						
		<Ծրագրի անվանումը>	<Միջոցառման անվանումը>			
		<Ծրագրի անվանումը>	<Միջոցառման անվանումը>			
.....						

¹⁵ Ներկայացվում են միայն նոր նախաձեռնություններին առնչվող ծրագրերն ու միջոցառումները՝ ըստ դրանց ֆինանսավորման առաջնահերթության, դեպի ներքև նվազող առանցնահերթությամբ:

¹⁶ Ծրագրային դասակարգիչը լրացվում է այն դեպքում, երբ նոր նախաձեռնությունները վերաբերվում են գոյություն ունեցող ծրագրերի կամ միջոցառումների ընդլայնմանը

Հավելված N 7. Պետական մարմնի և դրա ենթակա կազմակերպությունների ստացվելիք եկամուտների աղբյուրները (բացառությամբ պետական բյուջեից ստացվող եկամուտների)

ՀՀ դատախազությունը ենթակա կազմակերպություններ չունի, և ֆինանսական աղբյուրները ձևավորվում են բացառապես ՀՀ պետական բյուջեից:

(հազար դրամներով)

Եկամուտների ստացման աղբյուրների անվանումները	Փաստացի ըստ 2019 թվականի տարեկան հաշվետվության	2020 թվականի սպասողական	Կանխատեսում		
			2021թ.	2022թ.	2023թ.
ԸՆԴԱՄԵՆԸ					
այդ թվում՝					
1. Վճարովի ծառայությունների մատուցումից և աշխատանքների կատարումից					
2. Ստացվող նվիրատվություններից ¹⁷					

¹⁷ Եթե նվիրատվությունները ստացվում են նաև արտաքին աղբյուրներից, ապա դրանք համառոտ նկարագրել ըստ յուրաքանչյուր նվիրատուի

Հավելված N 8. Բյուջետային ծրագրերի/միջոցառումների գծով ծախսերը՝ վարչատարածքային բաժանմամբ (ըստ մարզերի)

Տեղեկատվությունը կցվում է Excel-ի Հավելված 8 ֆայլով:

Ծրագրային դասիչը	Ծրագիր /Միջոցառում	2019թ փաստ. (հազ. դրամ)				2020թ սպասվող (հազ. դրամ)				2021թ բյուջե (հազ. դրամ)				2022թ բյուջե (հազ. դրամ)				2023 թ բյուջե (հազ. դրամ)			
		Ընդամենը	<Մարզի անվանումը> ¹⁸	<Մարզի անվանումը>	...	Ընդամենը	<Մարզի անվանումը>	<Մարզի անվանումը>	...	Ընդամենը	<Մարզի անվանումը>	<Մարզի անվանումը>	...	Ընդամենը	<Մարզի անվանումը>	<Մարզի անվանումը>	...	Ընդամենը	<Մարզի անվանումը>	<Մարզի անվանումը>	...
<Ծրագրի դասիչը>	<Ծրագրի անվանումը>																				
	<Միջոցառման դասիչը>																				
	.....																				
<Ծրագրի դասիչը>	<Ծրագրի անվանումը>																				
	<Միջոցառման դասիչը>																				
	.....																				
.....																					

¹⁸ Բացել բյուջեդային ծախսերը առանձին մարզերի մակարդակով

Հավելված N 10. Ամփոփ ֆինանսական պահանջներ ՄԺԾԾ ժամանակահատվածի համար

Աղյուսակ 1. Ծրագրերի և միջոցառումների գծով ամփոփ ֆինանսական պահանջներ 2021-2023 թթ համար

(հազ. դրամ)

Ծրագրային դասիչը		Ծրագրի/միջոցառման անվանումը	Գոյություն ունեցող պարտավորությունների գծով հաշվարկված (ճշգրտված) ծախսերը ²¹ (հազ. դրամ)			Ծախսային խնայողության գծով ամփոփ առաջարկը ²² (հազ. դրամ) (-)			Նոր նախաձեռնություններ (հազ. դրամ) (+)			Միջոցառման գծով ամփոփ ծախսերը ²³ (հազ. դրամ)		
Ծրագիր	Միջոցառում		2021թ	2022թ	2023թ	2021թ	2022թ	2023թ	2021թ	2022թ	2023թ	2021թ	2022թ	2023թ
Պարտադիր ծախսերին դասվող միջոցառումներ														
1087		Դատավարական ղեկավարում և դատախազական հսկողություն	5515158.5	5914012.4	5905661.9	0	0	0	0	0	0	5515158.5	5914012.4	5905661.9
	11001	Քրեական հետապնդման, դատավարական ղեկավարման և դատախազական հսկողության ծառայությունների տրամադրում	5236057.3	5628230.3	5619490.4	0	0	0	0	0	0	5236057.3	5628230.3	5619490.4
	11002	ՀՀ դատախազության պահուստային ֆոնդ	119101.2	124282.1	124671.5	0	0	0	0	0	0	119101.2	124282.1	124671.5
Հայեցողական ծախսերին դասվող միջոցառումներ (շարունակական բնույթի)														
1087		Դատավարական	160000	161500	161500							160000	161500	161500

²¹ Ներկայացվում է գոյություն ունեցող պարտավորություններն դասվող միջոցառումների գծով հաշվարկված ծախսերն (առանց ծախսային խնայողությունների վերաբերյալ առաջարկների ներառման):

²² Ներկայացվում է գոյություն ունեցող պարտավորություններն դասվող միջոցառումների գծով ծախսային խնայողության վերաբերյալ ամփոփ առաջարկը:

²³ Ներկայացվում է միջոցառման գծով առաջարկվող ծախսերը՝ ծախսային խնայողությունների և նոր նախաձեռնությունների վերաբերյալ առաջարկները ներառած: Այն հավասար է տվյալ միջոցառման գծով նախորդ սյունակներում համապատասխան տարվա համար ներառված ցուցանիշների հանրագումարին:

		դեկավարում և դատախազական հսկողություն				0	0	0	0	0	0			
	31002	ՀՀ դատախազության տեխնիկական հագեցվածության բավարարում	160000	161500	161500	0	0	0	0	0	0	160000	161500	161500
1144	11001	Մասնագիտական ուսուցման և որակավորման բարձրացման կազմակերպում	21652.4	21652.4	21652.4	0	0	0	0	0	0	21652.4	21652.4	21652.4

		2020թ. հաստատված բյուջե	Կանխատեսում			
Ծագի կետ	Միջոցառ ման կետ	Ծրագրերի անվանումը	2021թ.	2022թ.	2023թ.	
		²	1	2	3	4
1013	11001	Փորձաքննությունների ծառայություններ, այդ թվում	335290.6	537352.2	564221.3	592431
		Ընթացիկ ծախսեր	335290.6	537352.2	564221.3	592431

	Կապիտալ ծախսեր	0	0	0	0
Ընդամենը պարտավորություններ, որից		335290.6	537352.2	564221.3	592431
Ընթացիկ ծախսեր		335290.6	537352.2	564221.3	592431
Ընթացիկ կապիտալ ծախսեր		0	0	0	0

Ծագրի կլասիֆիկացիան	Միջոցառման դասիչը	Ծրագրի անվանում	2020թ. հաստատված բյուջե	Կանխատեսում		
				2021թ.	2022թ.	2023թ.
		Ա	1	2	3	4
1144	11001	«Մասնագիտական ուսուցման և որակավորման բարձրացման կազմակերպում», այդ թվում	17066.1	21652.4	21652.4	21652.4
		Ընթացիկ ծախսեր	17066.1	21152.4	21152.4	21152.4
		Կապիտալ ծախսեր	0.0	500.0	500.0	500.0
Ընդամենը պարտավորություններ, որից			17066.1	21652.4	21652.4	21652.4
Ընթացիկ ծախսեր			17066.1	21152.4	21152.4	21152.4
Ընթացիկ կապիտալ ծախսեր			0.0	500.0	500.0	500.0

Աղյուսակ 2. Հայտով ներկայացված՝ 2021-2023թթ ընդհանուր ծախսերի համեմատությունը ՀՀ 2020թ. պետական բյուջեի և 2020-2022թթ. ՄԺԾԾ հետ (հազար դրամներով)

	2020թ.	2021թ.	2022թ.	2023թ.
1. Պետական մարմնի գծով 2020-2022 ՄԺԾԾ-ով հաստատված և 2023թ. համար սահմանված ֆինանսավորման ընդհանուր կողմնորոշիչ չափաքանակները	X	5671106.2	5750001.4	5619490.4
2. <<<< 2020թ. պետական բյուջեի մասին>> ՀՀ օրենքով պետական մարմնի գծով սահմանված ընդհանուր հատկացումները	5475664.8	X	X	X
3. Ընդամենը հայտով ներկայացված ընդհանուր ծախսերը՝ 2021-2023 թթ. ՄԺԾԾ համար (տող 3.1 + տող 3.2 + տող 3.3.)	X	5515158.5	5914012.4	5905661.9
3.1 Գոյություն ունեցող ծախսային պարտավորությունների գնահատում 2021-2023 թթ. ՄԺԾԾ համար (առանց ծախսային խնայողությունների վերաբերյալ առաջարկների ներառման)	X	5515158.5	5914012.4	5905661.9
3.2 Ծախսային խնայողությունների գծով առաջարկները (-) նշանով	X	0	0	0
3.3 Նոր նախաձեռնությունների գծով ընդհանուր ծախսերը	X	0	0	0
4. Տարբերությունը ՀՀ 2020թ. պետական բյուջեի համապատասխան ցուցանիշից (տող 3 - տող 2)	X	39493.7	438347.6	429997.1
5. Տարբերությունը 2020-2021 ՄԺԾԾ-ով հաստատված և 2023թ. համար սահմանված ֆինանսավորման կողմնորոշիչ չափաքանակներից (տող 3-տող 1)	X	0	0	0

Հավելված N 11. Արտաքին աղբյուրներից բյուջետային խողովակներով ստացվող նպատակային վարկերի և դրամաշնորհների հաշվին իրականացվելիք ծրագրերի գծով 2021թ. ամփոփ բյուջետային ֆինանսավորումը

ՀՀ դատախազությունը արտաքին աղբյուրներից ֆինանսավորում չունի:

Աղյուսակ 1. Արտաքին աղբյուրներից բյուջետային խողովակներով ստացվող նպատակային վարկերի և դրամաշնորհների հաշվին 2021թ. իրականացվելիք ծախսերը

Ծրագրային դասիչը	Ծրագիր /Միջոցառում	Ծրագրով նախատեսված ամբողջ գումարը			Կատարողական անհատ. 01.01.2019թ. դրությամբ			2019թ. փաստ.			2020թ. սպասողական			Ծրագրի գծով 2021-2023թթ ՄԺԾ-ով 2020թ. համար նախատեսված չափաքանակները (գոյություն ունեցող պարտավորություններ)			2021թ. բյուջետային հայտ			Ծրագրի սկիզբն ըստ համապատասխան համաձայնագրի	Ծրագրի ավարտն ըստ համապատասխան համաձայնագրի (ներառյալ փոփոխությունները)	Հայտի և 2021-2023թթ ՄԺԾ-ով 2021թ. համար նախատեսված չափաքանակի տարբերության պարզաբանումը
		Ընդամենը	Արտաքին միջոցներ	ՀՀ կառ. համաֆինանսավորում	Ընդամենը	Արտաքին միջոցներ	ՀՀ կառ. համաֆինանսավորում	Ընդամենը	Արտաքին միջոցներ	ՀՀ կառ. համաֆինանսավորում	Ընդամենը	Արտաքին միջոցներ	ՀՀ կառ. համաֆինանսավորում	Ընդամենը	Արտաքին միջոցներ	ՀՀ կառ. համաֆինանսավորում						
Վարկային ծրագրեր																						
<Ծրագրի դասիչը>	<Ծրագրի անվանումը>																					
<Միջոցառման դասիչը>	<Միջոցառման անվանումը>																					
	<Ծախսային կատեգորիայի անվանումը> ²⁴																					
	.....																					

²⁴ Բացել բյուջեային ծախսերը ըստ բյուջեային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման առանձին կատեգորիաների մակարդակով

<Միջոցառման դասիչը>	<Միջոցառման անվանումը>																
	<Ծախսային կարեգործիայի անվանումը> ²⁷																
.....	.....																
.....	.....																
.....																	

---

²⁷ Բացել բյուջեւրային ծախսերը ըստ բյուջեւրային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման առանձին կարեգործիաների մակարդակով

